

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA
ZA 2010. GODINU**

Broj: 03-20/11

Sarajevo, lipanj 2011. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA****NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE*****Predmet revizije***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** za 2010. godinu (bilanca stanja na dan 31. prosinac 2010. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja završava na taj dan) te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost menadžmenta

Ministar je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koje ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Ministar je također odgovoran za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o sukladnosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše revizijsko mišljenje.

Temelj za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne može se potvrditi način vrednovanja kriterija „ocjena projekta“ utvrđenog Naputkom/kriterijima za dodjelu i trošak sredstava „Transfer za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ (6.717.000 KM) donešenim temeljem Programa utroška sredstava koji je usvojila Vlada FBiH sukladno Zakonu o izvršenju proračuna za 2010. godinu. Navedeni kriterij nije jasan i mjerljiv, a imao je utjecaj na visinu dodijeljenih sredstava (točka 3.5. Izvješća);**

2. Nisu poduzete sve adekvatne mjere u cilju pravovremene realizacije i efikasnog korištenja proračunskih sredstava po Programu „Transfer za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ za „Sufinanciranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu (500.000 KM) koja su doznačena Razvojnoj Banci FBiH. Navedena sredstva nisu utrošena u fiskalnoj 2010. godini i ista nisu iskazana na propisanim pozicijama u financijskim izvješćima sukladno zakonskim i ostalim propisima (točka 3.5. Izvješća);
3. Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava „Transfera za razvoj turizma i okoliša“ koji je vršen od strane Povjerenstva ne može se potvrditi da je ostvaren u zadovoljavajućem opsegu u odnosu na ukupan broj korisnika i ukupnu vrijednost dodijeljenih sredstava. Temeljem izvršenog uvida u dio dostavljenih izvješća o utrošku sredstava u svim slučajevima nismo mogli potvrditi da dostavljena dokumentacija potvrđuje da su sredstva utrošena za namjene za koja su doznačena sukladno programima (točka 3.5. Izvješća).
4. Nije sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH za 2010. godinu sačinjen Program utroška sredstava uz prethodno utvrđene kriterije za izbor programa koji će se financirati iz sredstava „Transfera za zaštitu okoliša od značaja za FBiH“ u iznosu od 1.309.510 KM, kao i „Transfera za preventivna sredstva za akcedente u okolišu,“ u iznosu od 792.324 KM. Nije predložena dokumentacija koja potvrđuje temeljem čega je Povjerenstvo izvršilo izbor programa koji su financirani iz sredstava „Transfera za zaštitu okoliša od značaja za FBiH“ niti se moglo utvrditi temeljem čega je Ministarstvo donijelo pojedinačne odluke o odobravanju sredstava za financiranje zbrinjavanja opasnog otpada na određenim lokacijama (točka 3.5. Izvješća).
5. Ne možemo potvrditi da je prije zaključivanja Ugovora za izvođenje radova na sanaciji vodopada i korita rijeke Plive – Jajce zaključenog u okviru „Transfera za sanaciju i zaštitu korita rijeke Plive“ sa firmom „Hering“ d.d. Široki Brijeg u visini od 3.179.485 KM i Ugovora o pružanju usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova na sanaciji desnog boka i bučnice vodopada i korita rijeke Plive u Jajcu sa firmom PTS „Baring“ Jajce u visini od 55.575 KM, osigurana sva potrebna dokumentacija za realizaciju istih, što je imalo utjecaja da se do kraja godine realizira samo 35,84% ugovorenih radova iako su se sukladno potpisanim ugovorima isti trebali realizirati do 04.05. 2010. godine. Tijekom fiskalne godine potpisana su dva aneksa ugovora i rok izvođenja radova odnosno nadzora produljen je do 25.02.2011. (točka 3.5. Izvješća).
6. Ne može se potvrditi da je planiranje i realizacija sredstava za „Nabavu, montažu i puštanje u rad opreme automatske stanice za monitoring kvaliteta zraka u Mostaru“ (249.000 KM), „Nabavu softvera za uspostavu registra zagađivača u FBiH“ (291.904 KM) i „Izradu Federalnog plana upravljanja otpadom“ (210.240 KM), koja je realizirana sa pozicije tekućeg transfera „Akcijski plan strategije okoliša u FBiH“ izvršena sukladno zakonskim i ostalim propisima iz razloga što se sredstva za navedene namjene mogu planirati i realizirati sa pozicije kapitalnih transfera i kapitalnih izdataka. Također, se nije mogla potvrditi opravdanost davanja „Opreme automatske stanice za monitoring kvaliteta zraka u Mostaru“ Sveučilištu u Mostaru iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija koja bi mogla potvrditi temelj davanja opreme, vlasništvo nad opremom kao i da će se oprema koristiti za namjene za koje je i nabavljena (točka 3.5. Izvješća).
7. Na poziciji ugovorenih usluga nije izvršeno priznavanje i evidentiranje izdataka u periodu u kojem su isti i nastali u visini od 69.408 KM, sukladno članku 59. i 74. Zakona o proračunima u FBiH i članku 5. i 20. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH. Navedeno se odnosi na izdatke u iznosu od: 50.383 KM temeljem zaključenih ugovora sa konzultantima u 2009. godini za Projekat potpora akciji CBD - Program rada na zaštićenim područjima; 13.813 KM temeljem ugovora iz 2008. godine zaključenog sa konzultantima – koordinatorima Projekta Ekoregija Dinarski Luk; 5.212 KM na ime naknade za rad Povjerenstva u 2009. godini (točka 3.3. Izvješća).

8. Ne može se potvrditi da su sredstva za sufinansiranje revije „Turizam BiH“ u visini od 35.000 KM i sufinansiranje Manifestacije službenog otvaranja zimske turističke sezone u BiH 2010/2011. godine pod nazivom „Zimi u susret – Bjelašnica, Kozara i Kupres“ u visini od 79.700 KM realizirane i iskazane (na ugovorenim uslugama) sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu u FBiH. Planiranje i realiziranje sredstava se trebalo vršiti na poziciji tekućih transfera sukladno zakonskim i ostalim propisima (točka 3.4.2 Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim za navedeno u prethodnom pasusu, financijska izvješća **Federalnog ministarstva okoliša i turizma**, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenja proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja tj. Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Financijsko poslovanje Federalnog ministarstva okoliša i turizma tijekom 2010. godine, osim za napomene navedene u točkama od 1. do 6. prethodnog pasusa, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Sarajevo, 15.06.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
2.1	Rezime danih preporuka.....	1
3.	NALAZI	4
3.1	Osvrt na preporuke iz prethodne revizije.....	4
3.2	Sustav internih kontrola.....	5
3.3	Proračun za 2010. godinu.....	6
3.4	Tekući rashodi.....	7
3.4.1	Naknade troškova uposlenih.....	7
3.4.2	Izdaci za materijal i usluge.....	7
3.5	Tekući transferi.....	11
3.6	Kapitalni izdaci.....	18
3.7	Razvojno - investicijski projekti financirani kreditnim i grant sredstvima.....	19
3.8	Primjena Zakona o javnim nabavama BiH.....	21
3.9	Ostali nalazi.....	22
3.9.1	Okolinske dozvole.....	22
3.9.2	Kategorizacija ugostiteljskih objekata.....	22
3.9.3	Strategija razvoja turizma FBiH.....	23
4.	KOMENTAR	24
PRILOG BR. 1		1
IZVRŠENJE PRORAČUNA FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA NA DAN 31.12.2010. GODINE		1

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA
za 2010. godinu

1. UVOD

Federalno ministarstvo okoliša i turizma (u daljem tekstu Ministarstvo) utemeljeno je sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 8/06) i počelo je s radom 1. ožujka 2006. godine. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i tla, izradu strategije i politike zaštite okoliša, standarde kvaliteta zraka, vode i tla, ekološko praćenje i kontrolu zraka, voda i tla, izradu strategije i politike razvoja turizma i ugostiteljstva, praćenje turističkih tijekova na domaćim i inozemnim tržištima, usmjeravanje dugoročnog razvitka turizma u okviru cjelokupnog gospodarskog sustava i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, od 09.10.2010. godine, na koji je Vlada FBiH dala suglasnost.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu sistematizirano je 95 izvršitelja, dok je broj uposlenih na dan 31.12.2010. godine bio 46. Proračunom FBiH za 2010. godinu odobrena su sredstva za 46 uposlenika.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Alipašina broj 41.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Ministarstva za 2010.godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskih izvješća je omogućiti revizoru izražavanje mišljenje o financijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li financijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju financijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2010. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su financijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i financijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u razdoblju od prosinca 2010. godine do lipnja 2011. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

Revizijom nije obuhvaćena revizija financijskih izvješća razvojno investicionih projekata u nadležnosti Ministarstva već samo praćenje realizacije projekata i izvješćivanje.

2.1 Rezime danih preporuka

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2010.godinu konstatirani su određeni propusti i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dane su sljedeće preporuke:

Potrebno je informirati Vladu FBiH o stupnju realizacije Odluke o usvajanju programa utroška sredstava „Transfer za sanaciju korita i vodopada Plive – Jajce“ od 04.02.2009. godine u dijelu osiguranja sredstava za sufinansiranje projekta od strane JP Elektroprivrede HZ HB Mostar.

Potrebno je izvršiti uvid u potpisane ugovore i anekse Ugovora za Izvođenje radova na sanaciji desnog boka i bučnice vodopada i korita rijeke Plive III faza u Jajcu i Ugovora o pružanju usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova na sanaciji desnog boka i bučnice vodopada i korita rijeke Plive u Jajcu i njihovu realizaciju radi pravovremenog poduzimanja aktivnosti u slučajevima utvrđivanja odstupanja od ugovorenih radova i vremena izvođenja istih, u narednom periodu, i postupiti sukladno utvrđenom.

Izvršiti dopune Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola u dijelu jasnog definiranja procjene rizika za sve poslovne aktivnosti Ministarstva i utvrditi prijedlog mjera za otklanjanje neželjenih dešavanja. Također je potrebno osigurati dosljednu primjenu svih donešenih procedura i pravila sukladno naprijed navedenim Smjernicama.

Sukladno članku 59. i 74. Zakona o budžetima FBiH i članku 5. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH sve rashode i izdatke priznati i iskazati na odgovarajućim pozicijama u periodu kada je obveza i nastala.

Izdatke planirati i iskazivati na propisanim pozicijama sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.

Sukladno zaključenim ugovorima sa konzultantima potrebno je priznati samo troškove koji su ovjereni od strane imenovanog koordinatora i za koje su dostavljena izvješća kojima se dokazuje utrošeno vrijeme i nastali troškovi.

Popunjavanje radnih mjesta definiranih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu vršiti na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovore o djelu zaključivati samo za poslove predviđene zakonskim propisima.

Potrebno je pravo na ostvarivanje, utvrđivanje visine naknada za rad članovima povjerenstava i tehničkoj osobi i izvješćivanje o visini ostvarenih naknada članova povjerenstva u potpunosti uskladiti sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe i Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Prilikom raspodjele sredstava „Transfer za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ utvrditi način vrednovanja i osigurati dosljednu provedbu jasnih i mjerljivih kriterija i podkriterija u cilju realizacije Programa utroška sredstava tekućih transfera donesenih sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za realizaciju Programa „Sufinanciranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ i sukladno konstatiranom poduzeti aktivnosti na njegovoj realizaciji i evidentiranju poštujući zakonske i ostale propise.

Potrebno je sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH sačiniti Program utroška sredstava uz prethodno utvrđene kriterije za izbor programa koji će se financirati kao i o utrošenim sredstvima sukladno ovom Zakonu izvješćivati Federalno ministarstvo financija.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe programa utroška sredstava i potpisanih ugovora sa korisnicima sredstava svih transfera, u dijelu podnošenja izvješća o namjenskom utrošku sredstava, kao i neposrednim nadzorom na terenu obuhvatiti veći broj korisnika s ciljem provjere namjenskog utroška sredstava tekućih transfera temeljem validne dokumentacije, a u slučaju utvrđenih nepravilnosti poduzeti adekvatne mjere na povratu proračunskih sredstava.

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za realizaciju Ugovora o „Nabavi, montaži i puštanju u rad opreme automatske stanice za monitoring kvaliteta zraka u Mostaru“ Ugovora za usluge „Nabave softvera za uspostavu registra zagađivača u FBiH“ i Ugovora za „Izradu Federalnog plana upravljanja otpadom“ i sukladno utvrđenom poduzeti adekvatne mjere.

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za realizaciju zaključenog Ugovora „Izvođenje građevinskih i zanatskih radova na rekonstrukciji i sanaciji mosta preko rijeke Trebižat“ i Aneksa broj 1 navedenog Ugovora i postupiti sukladno utvrđenom.

Potrebno je da Povjerenstvo tijekom vršenja kontrole izvršenja ugovora u cijelosti sagleda svu dostavljenu dokumentaciju i nakon detaljnog pregleda i usporedbe sa odredbama potpisanih ugovora utvrdi da li su ugovoreni poslovi realizirani u roku i opsegu i nakon toga odobri trošenje proračunskih sredstava.

Potrebno je da se izbor lokacija na kojima će se izvršiti sanacija i zbrinjavanje opasnog otpada vrši temeljem prethodno utvrđenih kriterija za realizaciju transfera.

Potrebno je temeljem relevantne dokumentacije i prethodno utvrđenih kriterija izvršiti odabir korisnika master planova razvoja turizma, a nakon izrade istih sa korisnicima zaključiti ugovore kojim bi se definirala prava i obveze vezane za implementaciju master planova razvoja turizma, kao i pitanje vlasništva nad istim.

Potrebno je evidentiranje sredstava za sufinansiranje izrade master planova razvoja turizma vršiti temeljem relevantne dokumentacije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH. Također je potrebno sa korisnicima ovih sredstava, nakon izrade dokumenta „Master plan razvoja turizma“ zaključiti poseban ugovor kojim bi se reguliralo pravo vlasništva nad istim.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o izvršenju proračuna u FBiH kao i donešenih akata i instrukcija nadležnih organizacija i institucija u djelu redovitog podnošenja izvješća o realizaciji razvojno - investicijskih projekata, izvješćivanja Ministarstvo financija o realizaciji projekata u odnosu na financijske planove projekata, te eventualnim poteškoćama i razlozima zastoja kod implementacije projekata, troškovima koji se financiraju iz Proračuna, kao i utrošku kreditnih sredstava za operativne troškove.

Prilikom provođenja postupaka nabava materijala, usluga i stalnih sredstava dosljedno primjenjivati sve odredbe Zakona o javnim nabavama BiH.

Potrebno je osigurati vođenje evidencija o utrošenom vremenu članova stručnih povjerenstva za rad u istim, u cilju osiguranja nadzora, od strane Ministarstva, za utvrđivanje visine i obračuna naknade za rad.

Potrebno je da se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva okoliša i turizma, u dijelu opisa poslova i zadataka radnih mjesta, jasno definira obavljanje poslova koji su Ministarstvu dani u nadležnost temeljem Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti. Također, preispitati osnovanost isplata naknada za rad u komisijama uposlenicima kojima su te aktivnosti u opisu radnog mjesta.

U suradnji sa ostalim institucijama, sukladno nadležnostima danim Odlukom Vlade FBiH V broj: 426/07 od 27.06.2007. godine, poduzeti dalje aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ i nastaviti aktivnosti vezane za usvajanje i implementaciju Strategije razvoja turizma u FBiH.

Potrebno je nabavu stalnih sredstava u obliku prava planirati na adekvatnim pozicijama predviđenim za nabavu stalnih sredstava i iskazivati po nabavnoj vrijednosti, sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Isplatu naknada koje nemaju karakter plaće vršiti u potpunosti temeljem relevantne dokumentacije sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Uredbi o naknadama koje nemaju karakter plaće.

Potrebno je preispitati opravdanost korištenja mobilnog Interneta, sa ciljem racionalizacije troškova telefonskih usluga.

Potrebno je postojeće Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila uskladiti sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih automobila u organima uprave u FBiH i u potpunosti postupati sukladno istim u cilju efikasnog korištenja i smanjenja izdataka na ovim pozicijama.

3. NALAZI

3.1 Osvrt na preporuke iz prethodne revizije

Temeljem izvršene revizije finansijskih izvješća za 2010. godinu, te provjere da li se postupilo po preporukama danim nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2009. godinu, ističemo da **nije postupljeno po preporukama** koje se odnose na:

- osiguranje vođenja evidencija o utrošenom vremenu članova komisije za rad u stručnim komisijama, u cilju osiguranja nadzora od strane Ministarstva za utvrđivanje visine i obračuna naknade za rad u istim;
- jasno definiranje Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva okoliša i turizma, u dijelu opisa poslova i zadataka radnih mjesta, obavljanja poslova koji su Ministarstvu dani u nadležnost temeljem Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti;
- osiguranje dosljedne provedbe utvrđenih kriterija, i utvrđenja načina vrednovanja i osiguranja primjene donesenih podkriterija prilikom raspodjele sredstava „Transfera za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ i „Transfera za zaštitu okoliša od značaja za FBiH“;
- jasno definiranje vlasništva prilikom sufinansiranja izrade master planova razvoja turizma nad istim kao stalnim sredstvima, sukladno istim planiranju sredstva na odgovarajućim proračunskim pozicijama prema Zakonu o proračunima u FBiH, te odgovarajućeg evidentiranja sukladno pomenutim zakonom i ostalim propisima.
- planiranje nabave stalnih sredstava u obliku prava na adekvatnim pozicijama predviđenim za nabavu stalnih sredstava i iskazivanje po nabavnoj vrijednosti, sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
- preispitivanje opravdanost korištenja mobilnog Interneta, sa ciljem racionalizacije troškova telefonskih usluga;
- dopunu Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola u dijelu jasnog definiranja procjene rizika za sve poslovne aktivnosti Ministarstva i utvrđivanja prijedloga mjera za otklanjanje neželjenih dešavanja;
- od strane menadžmenta osiguranje dosljedne primjene svih pisanih procedura i pravila, praćenje sustava internih kontrola, radi prilagođavanja i unapređenja samog sustava internih kontrola poslovanja Ministarstva, kao i uspostave kontrolnih aktivnosti u dijelu tekućih transfera, provođenja postupka nabave i osiguranja nadzora nad realizacijom svih zaključenih ugovora.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- sačinjavanje Programa utroška sredstava, planiranje adekvatnog iznosa interventnih sredstava, kao i kriterije za raspodjelu istih, ali nije osigurana dosljedna primjena kriterija prilikom dodjele interventnih sredstava korisnicima.
- dosljedno poštivanje odredbi programa utroška sredstava i potpisanih ugovora sa korisnicima sredstava „Transfera za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ i „Transfera za zaštitu okoliša od značaja za FBiH“, u djelu podnošenja izvješća o namjenskom utrošku sredstava, kao i intenziviranja neposrednog nadzora na terenu s ciljem provjere namjenskog utroška sredstava tekućih transfera kako je to programima utroška sredstava i predviđeno;
- informiranje Vlade FBiH o stupnju realizacije Odluke o usvajanju programa utroška sredstava „Transfer za sanaciju korita i vodopada Plive – Jajce“ od 04.02.2009. godine u dijelu osiguranja sredstava za sufinansiranje projekta od strane JP Elektroprivrede HZ HB Mostar;
- osiguranje adekvatnog nadzora nad realizacijom svih zaključenih ugovora za izvođenje radova, pružanje usluga i nabave roba, u cilju potpunog izvršenja radova, usluga i isporuke roba u okviru ugovorenih rokova, ali nisu u slučajevima odstupanja od istih, poduzimane adekvatne aktivnosti sukladno zakonskim i podzakonskim propisima;
- sačinjavanje sveobuhvatnog plana nabave stalnih sredstava sukladno odredbama članka 13. Zakona o proračunima u FBiH i internim Pravilnikom o nabavi roba, vršenju usluga i ustupanju radova;

- dosljedno se pridržavati svih odredbi Zakona o javnim nabavama BiH prilikom provođenja postupaka nabava materijala, usluga i stalnih sredstava;
- način formiranja radnih tijela, načina ostvarivanja i utvrđivanja visine naknada za rad, članovima i tehničkoj osobi, kao i ukupnu godišnju naknadu za rad za svakog člana komisije u potpunosti usklađivanja sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, obzirom da se za poslove nadzora nad namjenskim utroškom sredstava formira komisija a to je redovan posao Ministarstva; .
- dosljedno poštivanje odredbi Zakona o izvršenju proračuna u FBiH u djelu redovitog podnošenja izvješća o realizaciji razvojno -investicionih projekata, izvješćivanja Ministarstvo financija o realizaciji projekata u odnosu na financijske planove projekata, ali ni i o eventualnim poteškoćama i razlozima zastoja kod implementacije projekata, troškovima koji se financiraju iz Proračuna, te utrošku kreditnih sredstava za operativne troškove, sukladno Zaključcima Vlade FBiH broj 849/08, 527/09, 671/09 i Instrukcijom Federalnog ministarstva financija 04-14-6111/09.
- poduzimanje dalje aktivnosti od strane Ministarstvo u saradnji sa ostalim institucijama, sukladno nadležnostima danim Odlukom Vlade FBiH V broj 426/07 od 27.06.2007. godine, na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“, odnosno na usvajanju i implementaciji Strategije razvoja turizma u FBiH.
- popunjavanje radnih mjesta definiranih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovori o djelu su zaključivani do okončanja procedure izbora jednog broja uposlenika, a zaključivani su ugovori o djelu koji nisu predviđeni zakonskim propisima.
- internim aktom utvrđivanja uvjeta i načina uvođenja prekovremenog rada i osiguranja adekvatne evidencije prekovremenih sati, koja treba biti temelj za obračun i isplatu naknade plaće za prekovremeni rad.

Ministarstvo je **u cijelosti postupilo po preporukama** koje se odnose na:

- osiguranje da se javni prihodi temeljem provođenja postupka izdavanja okolinskih dozvola i kategorizacije ugostiteljskih objekata, kao i izdaci temeljem isplate naknade članovima stručnih komisija (spoljnim stručnjacima) iskazuju sukladno Zakonu o Riznici u FBiH i Zakona o proračunima u FBiH.
- sa vanjskim stručnjacima angažiranim u stručnim komisijama za obavljanje poslova u okviru izdavanja okolinskih dozvola i kategorizacije ugostiteljskih objekata, zaključuju ugovori o djelu, sukladno zakonskim propisima, kojima se definiraju obveze i odgovornosti, podnošenje izvješća o radu, način obračuna i visinu naknade.
- planiranje „Transfera za sanaciju mlinica“ odabir korisnika sredstava izvršen temeljem sačinjenog Izvješća radne skupine za izradu prijedloga Programa aktivnosti na sanaciji i obnovi mlinica na rijekama Trebižat i Una i pismene podrške načelnika općina za financiranje točno određenih mlinica.

3.2 Sustav internih kontrola

Izvršena je procjena funkcioniranja sustava internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju točnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, potpunu primjenu i sukladnost sa zakonima i propisima, pouzdanost financijskog izvješćivanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sustava internih kontrola je obveza rukovodstva Ministarstva. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu utvrđene su odgovornosti i ovlaštenja uposlenika Ministarstva. Navedenim aktom sistematizirano je 95 izvršilaca, a na dan 31.12.2010. godine u Ministarstvo je bilo 46 uposlenika. Iako su tijekom 2010. godine donesene izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, istim nisu jasno obuhvaćeni poslovi i zadaci dati u nadležnost Ministarstvu Zakonom o zaštiti okoliša, Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti na što je ukazano ranijom revizijom. Posljedica istog

je angažiranje uposlenika u radu stručnih komisija za obavljanje naprijed navedenih poslova i zadataka, a koji se mogu smatrati redovnim poslovima i zadacima Ministarstva.

Uzimajući u obzir Zakonom utvrđene nadležnosti Ministarstva, nepopunjenost radnih mjesta, posebno u sektorima okoliša (nepopunjeno 16 radnih mjesta), okolišnih dozvola (9) turizma i ugostiteljstva (7) i implementaciji projekata (7) može imati utjecaja na realizaciju istih. Navedeno ima značajnost naročito kada se uzmu u obzir konstatirani propusti utvrđeni u izvršenoj reviziji. Skrećemo pozornost na broj nepopunjenih radnih mjesta u Sektoru za implementaciju projekata (pred kraj godine uposlen stručni savjetnik za financije) gdje je od dvanaest (12) sistematiziranih radnih mjesta u tijeku revidirane godine bilo popunjeno pet (5) radnih mjesta, tako da su za potrebe realizacije poslova vezanih za projekte (Upravljanje čvrstim otpadom - I faza završetak; Upravljanje čvrstim otpadom - II faza početak i Zaštita šumskih i planinskih područja početak) angažirani izvršioc, dulji vremenski period, temeljem ugovora o konsultantskim uslugama, odnosno ugovorima o djelu, što nije sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u FBiH.

Pravilnikom o internoj kontroli procjena rizika (nizak i srednji) je izvršena samo za jedan dio poslovnih aktivnosti, ali bez prijedloga mjera za otklanjanje neželjenih dešavanja. Procjenu rizika je potrebno izvršiti za sve poslovne aktivnosti koje se odvijaju u Ministarstvu. Pravilnikom je definirano da postupke nadgledanja i zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura obavlja federalni ministar, rukovodeći državni službenici i ad hoc formirana komisija. Međutim, **nije prezentirano da je vršen nadzor u cilju identifikacije slabosti u uspostavljenom sustavu internih kontrola, koje treba poboljšati, a interne akte izmijeniti i prilagoditi stvarnim potrebama na što je ukazivano i ranijim revizijama.**

Izvršenom revizijom konstatirani su propusti kod određenog broja transfera, a jedan od razloga je nefunkcioniranje sustava internih kontrola. Propusti su konstatirani kod dodjele sredstava tekućih transfera i nadzora nad namjenskim utroškom istih. Isto tako konstatirana je nedosljedna primjena donesenih internih procedura u dijelu: provođenja postupaka nabava roba, usluga i vršenja radova; otvaranja putnih naloga i isplata putnih troškova; nabave roba koje nisu bile predmet ugovaranja; vršenja popisa imovine; utvrđivanja naknade za smještaj državnog službenika sukladno zakonskim propisima, stvaranja izdataka za stručno obrazovanje, na način da se planom i programom stručnog obrazovanja definiraju stručna obrazovanja neophodna za propisana radna mjesta Ministarstva kao i kod popunjavanja putnih naloga za vozila na propisan način. Također, ne sačinjava se nalog za unos u Glavnu knjigu riznice kojim se sa potpisom ovlaštene osobe odobrava izdatak. Unos izdataka se vrši sa dokumenata bez izvršenih kontiranja, a revizijom su utvrđena značajna preknjižavanja kao i knjiženja izdataka na pogrešnim pozicijama. Utvrđena je i nedosljedna primjena Pravilnika o kancelarijskom poslovanju u dijelu pravilnog potvrđivanja prijema akata Ministarstva. Nisu izvršene izmjene Pravilnika o reprezentaciji i poklonima, iako je provedenom revizijom za 2009. godinu ukazano na propuste. Provedenom revizijom utvrdili smo da nije na adekvatan način uspostavljena kontrola ove vrste izdataka ni u ovoj godini. Na navedene propuste ukazano je ovim Izvješćem, a dio propusta je naveden u Pismu menadžmentu.

Temeljem svega navedenog možemo zaključiti da Ministarstvo **nije na adekvatan način uspostavilo praćenje (monitoring) sustava internih kontrola** radi izmjena, prilagođavanja ili unapređenja istog, a koji je nužno ugraditi u redovito odvijanje poslovnih aktivnosti.

Izvršiti dopune Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola u dijelu jasnog definiranja procjene rizika za sve poslovne aktivnosti Ministarstva i utvrditi prijedlog mjera za otklanjanje neželjenih dešavanja.

Osigurati od strane menadžmenta dosljednu primjenu svih pisanih procedura i pravila, praćenje sustava internih kontrola, radi prilagodbe i unapređenja samog sustava internih kontrola poslovanja Ministarstva, kao i uspostavu kontrolnih aktivnosti u dijelu tekućih transfera, provođenje postupka nabave i osiguranja nadzora nad realizacijom svih zaključenih ugovora.

3.3 Proračun za 2010. godinu

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2010. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 19.182.572 KM, što je u odnosu na Operativni proračun od 20.179.394 KM izvršenje 95,06%. Odobreni proračun u iznosu od 18.408.764 KM uvećan je za doznačena sredstva na podračune JRR 1.794.933 KM za

tekuće transfere (1.220.885 KM za projekt Jajce sanacija korita rijeke Plive i vodopada) i 571.048 KM za isplatu naknada za rad u povjerenstvima za izdavanje okolinskih dozvola, iz grant sredstava za ugovorene usluge Projekt CMRS, Projekt Dinara i za realizaciju Projekta „Implementacija i tretiranje otpada elektronske i elektroničke opreme u FBiH“ i donirana sredstva za nabavu opreme za Projekt „Dinara“ 3.000 KM.

U okviru izdataka za 2010. godinu na poziciji ugovorenih usluga iskazani su izdaci nastali u 2008. i 2009. godini u visini od 69.408 KM, a odnose se na izdatke u iznosu od: 50.383 KM nastale temeljem zaključenih ugovora sa konzultantima u 2009. godini za Projekat potpora akciji CBD - Program rada na zaštićenim područjima; 13.813 KM temeljem ugovora iz 2008. godine zaključenih sa konzultantima – koordinatorima Projekta Ekoregija Dinarski Luk kao i 5.212 KM na ime naknade za rad Povjerenstva u 2009. godini.

Sukladno članku 59. i 74. Zakona o proračunima FBiH i članku 5. i 20. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH sve rashode i izdatke priznati i iskazati na odgovarajućim pozicijama u periodu kada je obveza i nastala.

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je slijedeća: tekući grantovi 72,27%, izdaci za materijal i usluge 13,24%, primanja uposlenih 8,31%, nabava stalnih sredstava u obliku prava 5,20% i nabava opreme 0,98%.

Pregled izvršenja proračuna dan je u prilogu br. 1 Izvješća.

3.4 Tekući rashodi

3.4.1 Naknade troškova uposlenih

Na poziciji **Pomoć u slučaju smrti ili teške invalidnosti** iskazan je izdatak u iznosu od 40.532 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je izvršena isplata sredstava u iznosu od 36.496 KM na ime troškova liječenja uposlenika u inozemstvu, koji su nastali prilikom službenog puta u Japan od 24.10. do 30.10.2010. godine. Isplata je izvršena temeljem Odluke o plaćanju troškova u inozemstvu od 27.10.2010. godine i od 20.12.2010. godine, a prema dopisu veleposlanika BiH u Japanu upućenog Ministarstvu vanjskih poslova BiH. Sredstva su doznačena 18.01.2011. godine na račun Uni Credit Banke. **Ne možemo potvrditi da je visina i način isplate naknade za slučaj teške invalidnosti ili teške bolesti sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Uredbi o naknadama koje nemaju karakter plaće, obzirom da nam nije prezentirana faktura zdravstvene ustanove u kojoj je liječenje izvršeno, niti medicinska dokumentacija kojom se potvrđuje da se radi o teškoj bolesti.**

Isplatu naknada koje nemaju karakter plaće vršiti u potpunosti temeljem relevantne dokumentacije sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Uredbi o naknadama koje nemaju karakter plaće.

3.4.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za telefonske usluge iskazani su u iznosu od 97.808 KM, a što je više za 9,43% u odnosu na prethodnu godinu (89.383 KM). Ukazujemo da, pored računa za fiksnu telefoniju, Ministarstvo mjesečno plaća i 24 računa za mobilnu telefoniju. Odlukom o plaćanju troškova mobilnog telefona za 2010. godinu utvrđeno je pravo korištenja savjetnicima, tajniku, određenim pomoćnicima, službenicima i namještenicima u iznosu od 70 KM. Donesene su dvije odluke o korištenju mobilnog interneta, kojima je dodijeljeno pet (5) brojeva mobilnih telefona po organizacijskim jedinicama Ministarstva, ali bez pojedinačnih zaduženja službenika ili namještenika za brojeve i bez utvrđenih limita potrošnje. Ukazujemo da internim Procedurama o načinu korištenja i uporabi mobilnih, fiksnih telefona nije predviđena mogućnost korištenja mobilnog interneta. Tijekom godine su plaćani računi za mobilni internet najmanje u iznosu pretplate po 53 KM, mjesečni računi su iznosili po 559 KM, 745 KM za jedan broj i za jedan mjesec i isti su u cijelosti isplaćeni na teret Ministarstva. Od strane Ministarstva **nisu poduzimane aktivnosti** za utvrđivanje opravdanosti visine načinjenih troškova i pojedinačne odgovornosti u slučaju neopravdane uporabe mobilnog interneta, **niti nam je prezentirano da je rukovodstvo primalo i analiziralo periodična izvješća o stvorenim izdacima za navedene usluge, radi čega ne možemo potvrditi opravdanost iskazanog izdatka.**

Potrebno je preispitati opravdanost korištenja mobilnog Interneta, sa ciljem racionalizacije troškova telefonskih usluga.

Izdaci za gorivo u 2010. godini iskazani su u iznosu od 60.937 KM, a što je više za 23% u odnosu na prethodnu godinu (49.577 KM.) **Ministarstvo je u 2010. godini raspolagalo sa 10 službenih automobila.** Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila sačinjene su 07.12.2006. godine, a Izmjene i dopune iste 15.06.2009. godine, koje nisu u potpunosti sukladne Uredbi o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila u organima uprave u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 33/09). Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da uposlenici koji su zaduženi za korištenje službenih automobila ne popunjavaju obrasce putnog naloga za korištenje automobila sukladno navedenoj Uredbi i Pravilniku o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga („Službene novine FBiH“, broj 7/07). U najvećem broju slučajeva nalog ne potpisuje uposlenik koji je preuzeo vozilo, ne popunjava se u potpunosti i uredno početno i krajnje stanje brojila, relacija putovanja, vrijeme polaska i dolaska, pređeni put, prosječna potrošnja po pređenom kilometru. Također je konstatirano da je u prosincu 2010. godine jedan uposlenik u isto vrijeme koristio dva službena automobila na relaciji Mostar – Sarajevo i u vrijeme vikenda, a da mu je isplaćena naknada za prijevoz u dane vikenda za istu relaciju. Za ovu relaciju putovanja naveden je različit broj pređenih kilometara, 540 km, 400 km, 300 km, a za loko vožnju po Sarajevo 356 km, 270 km, 210 km, 200 km, 180 km. Usporedni pregled potrošnje goriva za prosinac 2010. godine sačinjen je u vrijeme obavljanja revizije. Isti ne sadrži utrošeno gorivo za taj mjesec po vozilu, prosječnu potrošnju i podatak da li je ista sukladna utvrđenom normativu potrošnje po vozilu. Također nije nam prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da se službeni automobili ostavljaju na predviđena mjesta, a dokumenti i ključevi predaju odgovornoj osobi, a ako je službeni put završen poslije radnog vremena, dokumenti i ključevi u zatvorenoj koverti sa upisanim nazivom Ministarstva, na recepciju, kako je utvrđeno Procedurama o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne možemo potvrditi da su interne kontrole efikasno funkcionirale i da su službeni automobili u potpunosti korišteni isključivo za obavljanje službenih poslova iz djelokruga Ministarstva sukladno donesenim Procedurama o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila.**

Potrebno je postojeće Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila uskladiti sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih automobila u organima uprave u FBiH i u potpunosti postupati sukladno istim u cilju efikasnog korištenja i smanjenja izdataka na ovim pozicijama.

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u visini od 2.051.874 KM, što je za 1.238.748 KM ili 152,34% više u odnosu na prethodnu godinu (813.126 KM). Navedene usluge Proračunom FBiH za 2010. godinu odobrene su u iznosu od 1.585.000 KM, dok je iznos od 571.048 KM realiziran iz namjenski uplaćenih sredstava na podračune u okviru JRR.

Usluge medija iskazane su u iznosu od 690.981 KM ili 103,29% više u odnosu na prethodnu godinu (339.898 KM). U okviru istih iskazan je izdatak u iznosu od 35.000 KM, temeljem Ugovora o poslovnoj suradnji od 11.03.2010. godine na ime sufinansiranja jednog broja revije „Turizam BiH“. Sukladno potpisanim ugovoru dostavljeno je izvješće o utrošenim sredstvima kojim je od doznačenih sredstava pravdan iznos od 20.050 KM s tim da je u okviru istog iskazana i nabava računara koja se ne može smatrati namjenskim utroškom.

U okviru usluga medija evidentiran je izdatak za implementaciju projekta „**Kampanja podizanja javne svijesti o značaju biološke i krajobrazne raznolikosti; BiH – zemlja raznolikosti u sklopu obilježavanja 2010. godine kao međunarodne godine biološke raznolikosti**“ (ukupne vrijednosti 243.146 KM), koji je realiziran zaključivanjem tri (3) ugovora među kojim je i Ugovor za Kreiranje vizualnog identiteta na iznos od 48.684 KM i naknadno sklopljenim Aneksom što sa osnovnim ugovorom iznosi 53.364 KM. Faktura - otpremnicu nije potpisana od strane Ministarstva, a na otpremnici nije naznačen datum prijema robe, radi čega ne možemo potvrditi da je isti i realiziran. Također, sklopljen je ugovor za realiziranje Projekta za organiziranje i izvođenje međunarodnog Kolokvija o biološkoj raznolikosti u visini od 45.630 KM u kome je utvrđen rok izvršenja od 22. do 24.11.2010. godine u Livnu, a navedeni Kolokvij je održan od 13. do 15.12.2010. godine, što znači da nije održan u ugovorenom roku.

U okviru usluga medija evidentiran je i izdatak za implementaciju Projekta Edukacija i certifikacija osoba u postupku izdavanja okolišnih dozvola koje sudjeluju u ocjeni plana aktivnosti i studije utjecaja na okoliš, II faza obuke za podizanje svijesti o primjeni okolišnih zakona i problematike izdavanja okolišnih dozvola, a koji je realiziran zaključivanjem pet (5) ugovora ukupne vrijednosti 234.359 KM. U okviru navedenog Projekta, zaključen je Ugovor 24.05.2010. godine sa dobavljačem za „Tisak Jumbo panoa i drugog promotivnog materijala“ u iznosu od 34.755 KM sa rokom završetka obveza 15 dana, (09.06.2010.

godine). Obzirom da je ispostavljeni račun za izvršene usluge 30.06. 2010. godine, a izvješće o obavljenom poslu dostavljeno 29.06., koje nije ovjereno od strane odgovorne osobe Ministarstva, ne možemo potvrditi da su usluge izvršene u ugovorenom roku.

Iz svega naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je uspostavljeni sustav internih kontrola adekvatno funkcionirao u dijelu praćenja realizacije zaključenih ugovora, posebno u dijelu praćenja rokova isporuka roba ili usluga i osiguranja dokaza o prijemu istih od strane Ministarstva.

Ostale stručne usluge iskazane su u iznosu od 680.871 KM, a u prethodnoj godini na istim nije bilo iskazanih izdataka. Na ovoj poziciji iskazan je izdatak temeljem zaključenog ugovora po Projektu Istraživanje turističkog tržišta u FBiH u 2010. godini pod nazivom „Stavovi i potrošnja turista u FBiH – TOMAS FBiH pilot“ u visini od 305.370 KM, a zaključen je i Aneks ugovora 03.11.2010. godine na iznos od 75.839 KM na ime dodatnih troškova terenskog istraživanja i troškova vezanih za tisak knjige, koji je predložio pružatelj usluga, a Ministarstvo u cjelosti prihvatilo. **Na možemo potvrditi opravdanost zaključivanja Aneksa Ugovora, obzirom da je člankom 6. temeljnog Ugovora regulirano da će pružatelj usluga rezultate istraživanja objaviti do konca prosinca na javnoj prezentaciji i u pisanom obliku.** Izdatak po Aneksu ugovora nije evidentiran na istoj poziciji skupa sa osnovnim Ugovorom, već na poziciji usluga medija. Također, u okviru ovih izdataka iskazan je iznos od 295.692 KM, koji se odnosi na realizaciju Projekta „Implementacija i tretiranje otpada elektronske i elektroničke opreme u FBiH“. Projekat je realiziran iz donatorskih sredstava uplaćenih na podračun u okviru JRR u iznosu od 206.789 KM, a 88.903 KM iz Proračuna FBiH za 2010. godinu. Nismo bili u mogućnosti izrevidirati navedeni Projekat, obzirom da je dokumentacija na engleskom jeziku, urađena po procedurama Svjetske banke. Međutim, sukladno Izvješću o aktivnostima na navedenom Projektu (22.06.2010. godine) sačinjenom od strane koordinatora projekta, zaposlenika Ministarstva, utvrđeno je da je Projektni zadatak urađen ali nije predložen dokaz da su sukladno istom, kao proizvod navedenog Projekta, upućeni u proceduru Pravilnik o upravljanju otpadom elektronske i elektroničke opreme i Uredba o registraciji i obvezama plaćanja nadoknada za upravljanje otpadom nastalim od električnih i elektronskih proizvoda. Također, na ovoj poziciji iskazan je izdatak za sufinansiranje Manifestacije službenog otvaranja zimske turističke sezone u BiH 2010/2011. godine pod nazivom „Zimi u susret – Bjelašnica, Kozara i Kupres od 15. do 17. 12.2010. godine“ u visini od 79.700 KM. Sredstva su doznačena temeljem Odluke ministra od 01.12.2010. godine implementatoru „Čajuš“ d.o.o. Kupres. **Imajući u vidu da se radi o bezpovratnim sredstvima koja su se trebala realizirati iz sredstava tekućih transfera sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH i evidentirati na odgovarajućoj poziciji sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH ne možemo potvrditi da su sredstva namjenski utrošena i evidentirana sukladno navedenim propisima.**

Izdatke planirati i iskazivati na propisanim pozicijama sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.

Potrebno je osigurati adekvatno praćenje izvršenja ugovora vezanih za ugovorene usluge.

Usluge Javnog informiranja i odnosa sa javnošću iskazane su u visini od 85.868 KM ili 116,37% više u odnosu na prethodnu godinu (39.685 KM). Na ovoj poziciji evidentiran je izdatak temeljem Ugovora zaključenog sa konzultantom – koordinatom Projekta Ekoregija Dinarski Luk za period od 01.07.2008. do 31.12.2011. godine koji su nastali u 2010. godini u iznosu od 2.228 KM, a koji se sastoji iz više računa na ime korištenja vlastitog auta, reprezentacije, usluge mobitela, usluge smještaja u hotelima, iznajmljivanje prostora, kancelarijskog materijala, cigareta, **koji nisu prethodno**, kako je navedeno u ugovoru, **odobreni od strane koordinatora uposlenika Ministarstva. Zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je sustav internih kontrola funkcionirao kod evidentiranja i odobravanja navedenih izdataka, a iz tog razloga ni opravdanost nastanka istog.**

Izdaci temeljem sklopljenih ugovora o djelu iskazani su u iznosu od 121.942 KM ili 9,88% manje u odnosu na prethodnu godinu (135.309 KM). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je kao i prethodne godine da u pojedinim ugovorima o djelu nisu bili jasno utvrđeni poslovi i zadaci koje je potrebno izvršiti. Tijekom 2010. godine sklopljeni su ugovori o djelu za poslove: kontinuirane promocije turizma, promocije okolišnih dozvola, kao i promocije svih projekata vezanih za aktivnosti Ministarstva na ime čega je isplaćena neto naknada u iznosu od 13.716 KM (1.298 KM mjesečno); ugovor o djelu za tehničku podršku kod organizacije Međunarodne konferencije za što je isplaćena ukupnu neto naknadu od 10.367 KM (1.298 KM mjesečno); ugovor o djelu koji se odnosi na obavljanje ekonomskih poslova u odnosima sa Svjetskom bankom, za realizaciju završetka I faze projekta „Upravljanja čvrstim otpadom“, na poslovima

asistent za financije za koje je mjesečno isplaćivano 400 KM sa pozicije ugovorenih usluga, a 1.200 KM iz sredstava projekta čvrsti otpad. Izvješća o izvršenom poslu temeljem zaključena naprijed navedena prva dva ugovora o djelu su uopćena i bez navođenja konkretnih poslova i zadataka koji su izvršeni, tako da ne možemo potvrditi koje poslove i zadatke je izvršitelj obavljao, kao i da li je postojala opravdana potreba angažiranja izvršitelja na navedeni način. A za navedeni treći ugovor ističemo da obzirom da se radi o poslovima koji su u okviru radnog mjesta financijskog menadžera i predstavljaju redovne poslove na projektu „Upravljanja čvrstim otpadom“, ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za navedene poslove. **Temeljem svega naprijed navedenog nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost zaključenih ugovora o djelu, kao ni visinu isplaćene naknade po istim, obzirom da revizijskom timu nisu prezentirani kriteriji koji su se primjenjivali prilikom utvrđivanja visine naknade za zaključene ugovore o djelu.** Izvršioći navedenih ugovora o djelu su tek krajem godine primljeni u radni odnos i to na poslove stručnog suradnika za odnose s javnošću i međunarodne odnose, stručnog suradnika za selektivne oblike turizma i razvojne projekte i na poslove stručnog savjetnika za financije.

Također na ovoj poziciji evidentiran je i iznos od 50.383 KM temeljem zaključenih ugovora u 2009. godini (12 zaključenih ugovora) između Ministarstva i više konzultanata za Projekat potpora akciji CBD - Program rada na zaštićenim područjima, koji se odnose na rad konsultanata u periodu od ožujka do prosinca 2009. godine. Isplata je izvršena iz donatorskih sredstava uplaćenih na namjenski otvoreni podračun u iznosu od 41.463 KM i iz sredstava Proračuna FBiH u iznosu od 8.920 KM. Uz zaključene ugovore priložena su i kratka izvješća sačinjena tijekom 2009. godine, koja su identična za sve konzultante osim datuma i potpisa, i iz kojih se ne može utvrditi šta je urađeno u navedenom periodu. **Iz razloga što obveze koje su nastale u 2009. godini nisu evidentirane u periodu na koji se odnose, kao i iz razloga što se iz prezentirane dokumentacije ne može utvrditi šta je urađeno, ne možemo potvrditi izdatak u naprijed navedenom iznosu.**

Sukladno zaključenim ugovorima sa konzultantima potrebno je priznati samo troškove koji su ovjereni od strane imenovanog koordinatora i za koje su dostavljena izvješća kojima se dokazuje utrošeno vrijeme i nastali troškovi.

Popunjavanje radnih mjesta definiranih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu vršiti na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovore o djelu zaključivati samo za poslove predviđene zakonskim propisima.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 283.254 KM, što je za 171,86% više u odnosu na prethodnu godinu (104.192 KM). U navedenom iznosu iskazani su i izdaci na ime naknada za rad u komisijama za izdavanje okolinskih dozvola i kategorizaciju ugostiteljskih objekata u iznosu od 237.018 KM. Uvidom u dokumentaciju vezano za rad **Povjerenstva za provođenje postupka izbora kandidata za imenovanje članova Nadzornog odbora Fonda za zaštitu okoliša FBiH** u iznosu od 4.023 KM (bruto 4.935 KM) i **Stalnog povjerenstva za izbor najpovoljnijih ponuda u postupcima koje je implementirao Sektor za implementaciju projekata Ministarstva**, u iznosu od 5.212 KM (bruto 6.393 KM), ne možemo potvrditi da su ista radila poslije radnog vremena, što je trebao biti temelj za isplatu navedenih naknada. Također, na ime naknade za rad **Povjerenstva za provođenje Javnog oglasa za prijem namještenika - pripravnika** u Ministarstvu za koji je isplaćeno 1.207 KM (bruto 1.481 KM), ne možemo potvrditi opravdanost visine isplate, obzirom na ukupno vrijeme provedeno u radu Povjerenstva, sukladno Odluci o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Ministarstvo nije sukladno naprijed navedenoj Odluci dostavilo Federalnom ministarstvu financija Izvješće o visini isplaćenih naknada za članove radnih tijela za IV kvartal, radi kontrole isplate od strane istog. **Zbog naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da je isplata naknada povjerenstvima i izvješćivanje o visini isplaćenih naknada u 2010. godini vršeno sukladno navedenoj Odluci Vlade FBiH.**

Potrebno je pravo na ostvarivanje, utvrđivanje visine naknada za rad članovima povjerenstava i tehničkoj osobi i izvješćivanje o visini ostvarenih naknada članova povjerenstva u potpunosti uskladiti sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe i Zakonom o plaćama i nakandama u organima vlasti FBiH.

3.5 Tekući transferi

Tekući transferi su iskazani u iznosu od 13.864.280 KM, što u odnosu na odobrena sredstava operativnim proračunom u iznosu od 14.715.885 KM predstavlja ostvarenje od 94,21%.

„**Transfer za razvoj turizma i okoliša u FBiH**“ iskazan je u iznosu od 7.480.269 KM. Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava definirano je 17 programa (u daljem tekstu Program utroška sredstava). Za svaki program utvrđeni su uvjeti i kriteriji koje moraju ispunjavati aplikanti kao i ko ima pravo na sudjelovanje u javnom pozivu. Navedenom Odlukom utvrđena je visina sredstava za svaki projekt kao i visina interventnih sredstava. Prema podacima iz Konačnog izvješća povjerenstva o izboru korisnika sredstava transfera za 14 programa podneseno 1.364 aplikacije sa ukupno traženim sredstvima 67.706.500 KM, a odobrena su sredstva za 789 aplikacija u iznosu od 6.000.000 KM, ili 8,86% od ukupno traženih sredstava.

Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava utvrđeni su kriteriji za izbor programa, a Ministarstvo je donijelo i Napatuk/Kriterije za dodjelu i utrošak sredstava „Transfer za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ za 2010. godinu, kojim su definirani kriteriji za dodjelu sredstava. Navedenim Napatkom prvi kriteriji „Ispunjenost formalno pravnih uvjeta“ boduje se sa 50 bodova, a drugi „Ocjena projekata“ od 0 do 50 bodova. Za svaki program Povjerenstvo je utvrdilo tabelarni pregled iznosa sredstava u odnosu na dodijeljeni broj bodova utvrđen bodovanjem svakog aplikanta. Uvidom u način dodijele bodova za drugi kriterij utvrdili smo da je Povjerenstvo sačinilo obrasce pojedinačno za svaki program u kojem su navedeni kriteriji i podkriteriji. Prema izjavi ovlaštene osobe kriteriji „Ocjena projekta“ se bodovao na način da se **Obrazac za prijavu projekta** na Javni poziv cijenio da li sadrži opisane elemente koji se boduju a to su: kakvoća i kompletnost programa; financijski plan; stupanj samofinanciranja; povećanje uposlenosti; originalnost projekta u smislu proširenja turističke ponude i ravnomjeran regionalni razvoj i očekivani učinak. U obrascu navedeni podkriteriji **nisu od strane Povjerenstva pojedinačno vrednovani nego je ocijenjeno da se npr. kriteriji - kakvoća i kompletnost projekta vrednuje temeljem popunjenosti Obrasca za javni poziv i na taj način utvrdi ukupna vrijednost za navedeni kriterij.** Ovakav način bodovanja kriterija „Ocjena projekta“ se ne može prihvatiti jer nije predočena dokumentacija koja potvrđuje navode u Obrascu za prijavu projekta, a temeljem kojih je dodjeljivan broj bodova. To se odnosi i na ostale kriterije jer osim popunjenog obrasca nije tražena, pa ni dostavljena, dokumentacija kojom se potvrđuje navedeno u obrascu, a što je vrednovano i što je utjecalo na ukupnu vrijednost poticaja.

Napatkom je također definiran kriterij zastupljenosti na cijeloj teritoriji FBiH, odnosno **ravnomjeran razvoj u oblasti turizma, ugostiteljstva i zaštite okoliša i ravnomjernost u odnosu na broj prijavljenih projekata**, a isti je definiran i Odlukom o usvajanju programa utroška i kriterijima za izbor programa u tri programa poticaja. Temeljem raspoložive dokumentacije **nismo mogli potvrditi da je navedeni kriterij u cijelosti proveden**, obzirom da se dodijeljena sredstva po kantonima/županijama značajno razlikuju. Tako su npr.: po Programu 1 **Sufinanciranje projekata izgradnje novih turističko - ugostiteljskih kapaciteta u svrhu održivog razvoja turizma na selu – ruralnog turizma, te izgradnje osnovne turističke infrastrukture** u visini od **800.000 KM** po kantonima/županijama raspodijeljena sredstva u rasponu od 29,14% do 2,60%; u Programu 7 **Sufinanciranje izgradnje i jačanja infrastrukture u ski i rekreacijskim centrima u svrhu jačanja i konkurentnosti BH skijališta na međunarodnom turističkom tržištu, te razvoj planinskog turizma** **1.400.000 KM** po kantonima/županijama raspodijeljena sredstva u rasponu od 51,42% do 0,36% i Program 8 **Sufinanciranje projekata izgradnje novih turističko - ugostiteljskih kapaciteta „etno sela“** **300.000 KM**, po kantonima/županijama raspodijeljena sredstva u rasponu od 33,33% do 0,00%.

Temeljem prijedloga Povjerenstva za dodjelu sredstava, donesene su (3) odluke o izboru korisnika sredstava po programima „Transfera za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ i iste su objavljene u „Službenim novinama FBiH“, čime je procedura izbora aplikacija okončana. Za svakog pojedinačnog korisnika sredstava, donesena je odluka o doznačavanju sredstava i zaključen ugovor o implementaciji odobrenih sredstava za sufinanciranje projekta. Ugovorom se korisnik obvezao na namjenski utrošak sukladno prihvaćenom projektu, a Ministarstvo da istog posjeti u roku od 90 dana od dana doznačavanja novčanih sredstava. Obveza je da u roku od 30 dana od dana realizacije projekta dostavljanje izvješća o implementaciji projekta i njegovim rezultatima, ali nije limitiran konačan rok do kada se izvješća trebaju

dostaviti. Uzimajući u obzir da su korisnicima odobrena sredstva u značajno manjem iznosu od traženih, nije poduzeta aktivnost prije zaključivanja ugovora da isti osiguraju dokaze o načinu osiguranja nedostajućih sredstava potrebnih za realizaciju odobrenih projekata. Navedeno ima značajnost iz razloga što bi se na taj način osiguralo efikasno i namjensko korištenje odobrenih sredstava odnosno osigurala realizacija projekta za koje su sredstva i odobrena, a što i jeste krajnji cilj ovog transfera.

Interventna sredstva rezervi realizirana su u visini od 717.000 KM, a utvrđena su Programom utroška sredstava u visini od 700.000 KM. Odlukom o usvajanju navedenog Programa je definirano da se neutrošena sredstva po pojedinim programima prebacuju na Interventna sredstva i troše po proceduri. Vezano za realizaciju interventnih sredstava utvrdili smo da su se aplikacije primale tijekom 2010. godine. Definirana je metodologija ocjene aplikacije na način da kriterij kompletnosti dokumentacije nosi 30 bodova, a kriterij ocjene projekta do 70 bodova. **Uvidom u dokumentaciju vezano za izbor korisnika interventnih sredstava utvrdili smo da je vrednovanje izvršeno na isti način kao i za ostale projekte iz ovog transfera.** Na prijedlog Povjerenstva od strane Ministra donošene su odluke o odobravanju sredstava u ukupnom iznosu od 717.000 KM za 65 korisnika. Sa svim korisnicima interventnih sredstava zaključeni su Ugovori o implementaciji odobrenih sredstava za sufinansiranje projekata kojim se korisnik obvezuje na namjenski utrošak sukladno prihvaćenom projektu. **I u dodjeli interventnih sredstava aplikantima je odobren znatno manji iznos sredstava od traženih, a nisu osigurani dokazi prije zaključivanja ugovora o načinu osiguranja nedostajućih sredstava za realizaciju projekata koji su odobreni, što i jeste krajnji cilj ovog transfera.**

Sukladno usvojenom Programu „Transfer za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ - „Sufinanciranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 500.000 KM. Ministarstvo je Odlukom od 29.06.2010. godine utvrdilo da će se sredstva u navedenom iznosu prenijeti na račun Razvojne banke FBiH. Protokolom od 16.06.2010. godine definirano je da će Banka osigurati kreditnu liniju za 2010. godinu u visini od 2.450.000 KM za financiranje projekata ruralnog razvoja turizma, a da će iz ovog transfera osigurati sufinansiranje kamate u ukupnom iznosu od 500.000 KM, odnosno 3% na godišnjem nivou za svo vrijeme trajanja otplate kredita odobrenih iz ove kreditne linije. Sukladno naprijed navedenom Odlukom Ministarstvo je bilo u obvezi da sa navedenom Bankom raspiše javni poziv za odabir korisnika sredstava transfera. Potpisan je i Ugovor o formiranju namjenskog depozita za navedeni iznos transfera. Vlada FBiH je dala suglasnost na navedeni Protokol od 10.06.2010. godine, a prenos sredstava je izvršen 01.07.2010. godine. **Nije predložena dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su poduzimane aktivnosti na realizaciji navedenog Protokola odnosno da je do kraja fiskalne godine izvršena dodjela sredstava krajnjim korisnicima. Obzirom da nije izvršena realizacija transfera na korisnike sredstava to se ne može potvrditi namjenski utrošak sredstava.** Navedeno ima za posljedicu da su naprijed navedena sredstva u financijskim izvješćima iskazana na poziciji izdataka **tekućih transfera** iako u 2010. godini nije izvršena realizacija istih. Ista nisu iskazana na odgovarajućoj bilančnoj poziciji sukladno zakonskim propisima kao potraživanja za dana sredstva.

Sukladno članku 40. stavak 4. Zakona o izvršenju proračuna u FBiH za 2010. godinu sačinjeno je Izvješće o realizaciji Odluke o utrošku sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava naprijed navedenog transfera, a Vlada FBiH je Zaključkom broj 119/2011. od 14.02.2011. godine isti usvojila.

Prilikom raspodjele sredstava „Transfer za razvoj turizma i okoliša u FBiH“ utvrditi način vrednovanja i osigurati dosljednu provedbu jasnih i mjerljivih kriterija i podkriterija u cilju realizacije Programa utroška sredstava tekućih transfera donesenih sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za realizaciju Programa „Sufinanciranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko - ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“ i sukladno konstatiranom poduzeti aktivnosti na njegovoj realizaciji i evidentiranju poštujući zakonske i ostale propise.

„Transfer za zaštitu okoliša od značaja za FBiH“ iskazan je u iznosu od 1.309.510 KM. Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava navedenog transfera definirano je 5 programa. Navedenom Odlukom predviđeno je da se sufinanciraju: Program u cilju zaštite okoliša, koji rješavaju probleme zagađenja okoliša opasnim otpadom koji predstavlja veliki pritisak na okoliš na području tuzlanskog kantona (Tuzla - DITA, bivši Polihem) u vrijednosti od **850.000 KM;**

Program izgradnje sustava upravljanja medicinskim otpadom za Hercegovinu od **180.000 KM**; Program izrade projektne dokumentacije za izgradnju postrojenja za proizvodnju toplinske električne energije iz obnovljivih izvora i toplifikaciju za grad Maglaj od **130.000 KM**; Programa uvođenja sustava štednih žarulja u Grudama od **50.000 KM** i financiranje nastavka realizacije Akcijskog plana za upoznavanje javnosti, uništenje i suzbijanje širenja ambrozije na području FBiH u 2010. godini od **105.000 KM**, a izbor izvođača radova će se izvršiti javnim pozivom sukladno Zakonu o javnim nabavama. **Prema prezentiranoj dokumentaciji nismo mogli utvrditi temeljem čega je Povjerenstvo kod izrade navedene Odluke izvršilo izbor svih programa. Zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi transparentan način izbora programa sufinanciranja. Uvidom u dokumentaciju vezano za realizaciju Programa** “Sufinanciranje programa u cilju zaštite okoliša koji rješavaju probleme zagađenja okoliša opasnim otpadom koji predstavlja veliki pritisak na okoliš na području tuzlanskog kantona (Tuzla - DITA, bivši Polihem) ukupne vrijednosti od 850.000 KM utvrđeno je da je provedena procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača, potpisan Ugovor 03.08. 2010. sa rokom završetka 50 dana od dana obostranog **potpisivanja Ugovora (22.09.2010)** i sukladno istom vršen je nadzor nad realizacijom ugovorenih aktivnosti. U Izvješću o radu Povjerenstva za nadzor provođenja ovog Projekta navedeno je da je inspekcijski nadzor vršen kontinuirano (07.08. – 19.08. i 31.08. i **28.09.2010. godine**). **To znači da su poslovi okončani sa zakašnjenjem, a Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora je zaključilo da su izvršene usluge sukladno ugovoru i da se može izvršiti plaćanje. Ne možemo potvrditi da je Povjerenstvo izvršilo detaljan uvid u dokumentaciju prije davanja odobrenja za plaćanje.**

Ministarstvo je kvartalno u formi dopisa izvješćivalo Federalno ministarstvo financija samo o visini realiziranih sredstava što **nije** sukladno članku 40. Zakona o izvršenju proračuna u FBiH.

Potrebno je sukladno Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH sačiniti Program utroška sredstava uz prethodno utvrđene kriterije za izbor programa koji će se financirati kao i o utrošenim sredstvima sukladno ovom Zakonu izvješćivati Federalno ministarstvo financija.

Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava „Transfera za razvoj turizma i okoliša u FBiH“, „Transfera za zaštitu okoliša od značaja za FBiH“ i „Transfera NP UNA, „NP Blidinje“ i druga zaštićena područja“ vršen je od strane Povjerenstva imenovanog rješenjem ministra od 20.08.2010. godine. Zadatak povjerenstva je bio nadzor i kontrola utroška sredstava navedenih transfera za 2010. godinu, kao i da po okončanju nadzora za transfere iz 2009. godine sačine konačno izvješće. U Izvješću Povjerenstva za nadzor namjenskog trošenja sredstava transfera u 2009. godini od 30.06.2010. godine navedeno je da je 241 korisnik ili 40,5% ukupnog broja (595) korisnika dostavio izvješće o namjenskom utrošku, a po pojedinim programima u rasponu od 29,4% - 60,6%. U izvješću je navedeno da je izvršenim nadzorom utvrđeno namjensko trošenje sredstava kod 133 korisnika. Povjerenstvo je zaključilo da se pismeno obavijeste korisnici sredstava koji nisu dostavili izvješća o namjenskom utrošku sredstava da iste dostave u roku od 30 dana, a nije navedeno da li će se i koje aktivnosti poduzeti u cilju osiguranja dostavljanja izvješća o namjenskom utrošku ili povratu proračunskih sredstava ako ista nisu namjenski utrošena. **Obzirom da je 41% korisnika sredstava dostavilo izvješća o utrošku sredstava doznačenih u 2009. godini, a da je nadzorom utvrđen namjenski utrošak sredstava samo za 133 ili 22,35% korisnika kao i da nisu predloženi dokazi o poduzimanju mjera na povratu neutrošenih ili nenamjenski utrošenih sredstava, ne možemo potvrditi da je Ministarstvo ostvarilo adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera.**

Tijekom 2010. godine sukladno Poslovniku o radu Povjerenstvo je temeljem donesenog plana odobrenog od strane ministra vršilo nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava transfera za 2010. godinu. U izvješćima Povjerenstva o izvršenom nadzoru i provjeri namjenskog utroška sredstava transfera za 2010. godinu navedeno je da je ukupno kod 211 korisnika transfera izvršen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava i da nisu uočene nepravilnosti u implementaciji dodijeljenih sredstava, niti je bilo nenamjenskog utroška sredstava. Izvršili smo uvid, kod dvanaest (12) korisnika sredstava, u dostavljena izvješća o namjenskom utrošku sredstava kao i u dokumentaciju kojom potvrđuju utrošak. Prema prezentiranoj dokumentaciji mali broj korisnika je dostavio izvješće o namjenskom utrošku sredstava i cjelovitu dokumentaciju kojom potvrđuje namjenski utrošak istih. U jednom broju slučajeva (u uzetom uzorku) dostavljeno je izvješće o utrošku sredstava (dopis) u kojem se navodi utrošak sredstava, a jedan broj korisnika sredstava je dostavio pojedinačne račune za nabavu roba ili usluga bez dokaza da su isti plaćeni, ili veći broj računa nabave raznih roba, usluga i potrošnog materijala iz kojih se **ne može potvrditi da su utrošena za realizaciju projekta za koja su sredstva odobrena.** Ministarstvo nije uspostavilo registar

korisnika sredstava transfera sa podacima o dodijeljenim sredstvima, koji bi se mogao koristiti kao baza podataka za buduće dodjele sredstava kao i sačinjavanje plana vršenja nadzora kod korisnika. **Iz naprijed navedenog, iako je vršen nadzor nad utroškom sredstava, ne možemo potvrditi da je ostvaren adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom, niti su poduzimane aktivnosti u slučaju nedostavljanja izvješća o utrošku sredstava, nenamjenskog utroška istih u cilju povrata proračunskih sredstava.**

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe programa utroška sredstava i potpisanih ugovora sa korisnicima sredstava svih transfera, u djelu podnošenja izvješća o namjenskom utrošku sredstava, kao i neposrednim nadzorom na terenu obuhvatiti veći broj korisnika s ciljem provjere namjenskog utroška sredstava tekućih transfera temeljem validne dokumentacije, a u slučaju utvrđenih nepravilnosti poduzeti adekvatne mjere na povratu proračunskih sredstava.

„Transfer za sanaciju i zaštitu korita i vodopada Plive“ – Jajce iskazan je u iznosu od 1.011.975 KM (iz proračuna 497.025 KM i podračuna 514.950 KM). Proračunom za 2010. godine planirano je financiranje projekta sanacije i zaštite korita i vodopada Plive – Jajce i to 500.000 KM iz Proračuna FBiH i sufinanciranje od strane „Agencije za vodno područje rijeke Save“ u iznosu od 50.000 KM i od strane Elektroprivrede HB Mostar u iznosu od 50.000 KM. Tijekom 2010. godine nisu doznačena sredstava od naprijed navedene Agencije a ni od Elektroprivrede HZ HB. Ministarstvo je trebalo sukladno Odluci Vlade FBiH od 04.02.2009.godine sa Agencijom i Elektroprivredom HZ HB zaključiti ugovore o namjenskom prijenosu sredstava u visini od po 1.000.000 KM. Agencija je izvršila uplatu u navedenom iznosu a Elektroprivreda HZ HB nije. Ministarstvo se tijekom 2010. godine obraćalo JP Elektroprivreda HZ HB u više navrata, a Vladi FBiH (3.06.) ističući da nije izvršena obveza uplate preostalog iznosa od 600.000 KM temeljem Ugovora od 07.03. 2008. godine kao i obveze za 2009. godinu u visini od 1.000.000 KM temeljem Odluke Vlade FBiH od 18.02.2009. godine i Ugovora koji se trebao zaključiti sa JP Elektroprivreda HZ HB. Tijekom revizije utvrđeno je da je 21.12.2010. godine izvršena uplata sredstava u visini od 600.000 KM, **a nije predložen dokaz da je zaključen Ugovor za obvezu za 2009. godinu u visini od 1.000.000 KM niti da je ista izvršena.**

Radna skupina za izradu prijedloga programa aktivnosti za „Sanaciju vodopada i korita rijeke Plive u Jajcu u 2010. godini je imajući u vidu dosadašnje aktivnosti predložila da se iz Proračunom odobrenih sredstava za 2010. godinu financira izrada potrebne projektne dokumentacije – **za dobijanje dozvole za građenje** a to je: izrada 3D vizualizacije, elaborata o zaštiti na radu i elaborata zaštite od požara kao i glavni projekt upravljanja građevinskim otpadom. Naprijed navedene aktivnosti su realizirane i Ministarstvo je 01.12.2010. godine dobilo Riješenje o odobrenju za građenje za izvođenje radova na sanaciji desne obale i slapišta na točno utvrđenom zemljištu.

Ministarstvo je 04.12.2009. godine zaključilo **Ugovor za izvođenje radova na sanaciji desnog boka i bučnice vodopada i korita rijeke Plive III faza** u Jajcu sa firmom „Hering“ d.d. Široki Brijeg u visini od 3.179.485 KM sa rokom završetka pet mjeseci (04.05.2010.) od dana uvođenja u posao i uplatilo avans u visini od 635.897 KM. Ističemo da je u postupku dodjele ugovora najpovoljnijem ponuđaču rok izrade nosio 40% bodova i značajno je utjecao na odabir dobavljača. Na izvođenju naprijed navedenih radova od 2007. godine angažirana je firma „Hering“ d.d. Široki Brijeg. Također, 27.12.2009. godine sa firmom PTS „Baring“ Jajce potpisan je **Ugovor o pružanju usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova na sanaciji desnog boka i bučnice vodopada i korita rijeke Plive** u Jajcu na iznos od 55.575 KM sa rokom izvršenja do kraja izvođenja navedenih radova. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je na zahtjev izvođača radova „Hering“ d.d. Široki Brijeg 26.04.2010. godine kao i 14.05.2010. godine PTS „Baring“ Jajce (zahtjevi nisu protokolirani) potpisani Aneksi 1 Ugovora o produžetku roka izvođenja radova i nadzora. **U članku 1. Aneksa na ugovore navedeno je da radovi nisu završeni u ugovorenom roku uslijed nepredviđene situacije i provođenja nužnih administrativnih procedura.** PTS „Baring“ je 15.06.2010. godine izvjestio ovo Ministarstvo da je temeljem Urbanističke suglasnosti (15.05.2010. godine) i otvaranjem Građevinskog dnevnika izvođaču odobren početak radova u obimu pripremnih radova do ishoda Odobrenja za građenje, kada će započeti ostali radovi. Tijekom 2010. godine sa izvođačem radova i nadzornim organom („Hering“ d.d. Široki Brijeg i PTS „Baring“ Jajce) potpisana su ukupno dva aneksa ugovora (prvi 03.05. odnosno 25.05., a drugi 01.10. odnosno 04.10.) kojim se **rok izvođenja radova odnosno nadzora produžava do 25.02.2011. godine.**

Također, uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da Ministarstvo u momentu zaključenja naprijed navedenih ugovora nije imalo Urbanističku suglasnost, a ni i Odobrenje za građenje za naprijed

navedene radove. Utvrđeno je da je Ministarstvo 09.09.2009. godine uputilo Federalnom ministarstvu prostornog uređenja zahtjev za izdavanje Urbanističke suglasnosti za sanaciju desne obale i slapišta rijeke Plive u Jajcu, a 12.08.2009. godine Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje za naprijed navedene radove. Uz te zahtjeve je dostavljena određena dokumentacija. Međutim, tijekom 2010. godine Federalno ministarstvo prostornog uređenja je obavijestilo ovo Ministarstvo da uz Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje nije priložena dokumentacija utvrđena člankom 55. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH, a za Zahtjev za izdavanje Urbanističke suglasnosti bila su potrebna mišljenja i drugih institucija koja nisu bile priložene uz podneseni zahtjev. Ministarstvo je naknadno dostavilo traženu dokumentaciju temeljem koje je dobilo 17.05.2010. godine Urbanističku suglasnost, a 01.12.2010. godine Odobrenje za građenje. Tijekom izvođenja radova od strane izvođača radova podnošeni su zahtjevi za dodatnim radovima koji će utjecati na povećanje vrijednosti ukupnih radova. **U vrijeme vršenja ove revizije istekao je rok za okončanje radova i po Aneksu 3 koji je potpisan u 2011. godini, a radovi nisu okončani. Zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Ministarstvo prije zaključivanja Ugovora za izvođenje radova na sanaciji desnog boka i bučnice vodopada i korita rijeke Plive III faza u Jajcu kao i Ugovora o vršenju nadzora po navedenom ugovoru, osiguralo svu dokumentaciju potrebnu za realizaciju istih niti možemo potvrditi da su proračunska sredstva trošena sukladno dinamici izvedenih radova posebno imajući u vidu da je u 2009. godini izvršilo plaćanje avansne fakture u visini od 635.897 KM, a da se rok okončanja radova do sada produljio već tri puta.**

Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora je **u svojim izvješćima zaključilo** da, sukladno dostavljenoj dokumentaciji, izvješćima o dinamici izvođenja radova, zapisnicima sa tehničkih sastanaka i ispostavljenim privremenim situacijama (ukupno 4) u 2010. godini, **se može izvršiti plaćanje** za izvršene usluge nadzora firmi PTS „Baring“ Jajce. Povjerenstvo je na isti način temeljem ispostavljenih privremenih situacija (3) ovjerenih od strane nadzornog organa, u ukupnoj vrijednosti izvedenih radova od 1.139.484 KM ili 35,84% od osnovnog Ugovora zaključilo da **se može izvršiti plaćanje** za izvršene radove po naprijed navedenom Ugovoru. **Imajući u vidu naprijed navedeno kao i činjenicu da je do kraja 2010. godine ukupno realizirano 35,84% ugovorene vrijednosti radova ne možemo potvrditi da je Ministarstvo poduzelo sve potrebne mjere u cilju pravovremene realizacije ugovorenih poslova.**

Potrebno je informirati Vladu FBiH o stupnju realizacije Odluke o usvajanju programa utroška sredstava „Transfer za sanaciju korita i vodopada Plive – Jajce“ od 04.02.2009. godine u dijelu osiguranja sredstava za sufinansiranje projekta od strane JP Elektroprivrede HZ HB Mostar.

Potrebno je izvršiti uvid u potpisane ugovore i anekse Ugovora za Izvođenje radova na sanaciji desnog boka i bučnice vodopada i korita rijeke Plive III faza u Jajcu i Ugovora o pružanju usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova na sanaciji desnog boka i bučnice vodopada i korita rijeke Plive u Jajcu i njihovu realizaciju radi pravovremenog poduzimanja aktivnosti u slučajevima utvrđivanja odstupanja od ugovorenih radova i vremena izvođenja istih, u narednom periodu, i postupiti sukladno utvrđenom.

Transfer „Aktivni plan strategije okoliša“ iskazan je u iznosu od 999.112 KM. Navedeni izdaci su nastali temeljem Programa realizacije „Aktivnog plana Strategije okoliša u FBiH u 2010. godine“, kojeg je Odlukom Vlada FBiH usvojila 01.06.2010. godine. Sukladno naprijed navedenom aktu od strane Ministarstva su donesene pojedinačne odluke o raspisivanju javnog poziva za izbor najpovoljnijeg ponuđača za realizaciju programa. Predmet revizije iz navedenog Aktivnog plana je bio izbor dobavljača za tri programa. **Prvi program je „Sufinanciranje programa za ispitna tijela u oblasti mjerenja emisije u zrak, prikupljanje podataka o kakvoći zraka, umrežavanja sustava kontrole kakvoće kako bi se dobila cjelovita slika stanja organskih i anorganskih polutanata u zraku FBiH“.** Nakon provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača **potpisan je Ugovor o „Nabavi, montaži i puštanju u rad opreme automatske stanice za monitoring kvaliteta zraka u Mostaru“ 30.08.2010. godine na iznos od 249.000 KM sa rokom realizacije 29 dana** nakon potpisivanja istog (28.09.2010. godine). Potpisan je Aneks 1 navedenog Ugovora (04.10.2010. godine) kojim se produljuje rok završetka do 31.10.2010. godine. **Period od 29.09 do 04.10. nije pokriven ugovorom.** Sukladno Ugovoru ispostavljene su fakture (avansna i konačna), a Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora je zaključilo da se može platiti avansni račun, a nakon toga i konačan račun. Preuzeta je i Garancija za kvalitet izvršenja posla sa rokom do 08.11.2011. godine. Predočen je i Zapisnik o pregledu izvršenih radova po Ugovoru, kojem su prisustvovali predstavnici Ministarstva, izvođača radova i Sveučilišta u Mostaru, Fakultet prirodoslovno – matematičkih

i odgojnih znanosti gdje je oprema montirana. Zapisnikom je konstatirano da je oprema montirana, instalirana i puštena u probni rad. Iako je Programom realizacije Akcijskog plana Strategije okoliša u FBiH u 2010. godine **utvrđeno** da je ovlaštenje za monitoring kvaliteta zraka u FBiH dano Federalnom – hidrometeorološkom zavodu i da se smatra potrebnim instaliranje jedne automatske stanice na području Mostara. U ove aktivnosti treba uključiti Federalni – hidrometeorološki zavod kao nadležnu instituciju za monitoring kvaliteta zraka u FBiH, Grad Mostar i točnu lokaciju monitoring stanice odrediti metodom modeliranja. Tijekom revizije nije predočeno Pismo podrške Grada Mostara vezano za **točno određivanje lokacije stanice, koje ste uz očitovanje dostavili. Međutim, i pored dostavljene dokumentacije i datog obrazloženja nije prezentirana relevantna dokumentacija temeljem koje bi se moglo potvrditi po kojemu temelju je dana oprema Sveučilištu u Mostaru, za koje namjene je isto obvezno da koristi opremu kao i utvrđivanje vlasništva nad opremom.**

Drugi Program je „Nabava softvera za uspostavu registra zagađivača u FBiH“, a nakon provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača potpisan je Ugovor 28.10.2010. godine na iznos od 291.904 KM sa rokom realizacije 60 dana nakon potpisivanja istog (28.12.2010. godine). Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora je 18.11.2010. godine zaključilo da su izvršene obveze iz točke 11. Ugovora kao i da se može izvršiti plaćanje u visini od 70% ugovorenog iznosa, a 29.12.2010. godine je zaključilo da su radovi iz Ugovora izvršeni i da se može izvršiti plaćanje ostatka u visini od 30%. Preuzeta je i **Garancija za dobro izvršeni posao na iznos od 29.190 KM sa rokom važenja do 05.01.2011. godine. Izvođač radova je dostavio i Izvješće o realizaciji aktivnosti sukladno Ugovoru. Ministarstvo je dostavilo Vladi FBiH Informaciju o uspostavi Registra o postrojenjima i zagađivačima u FBiH u 2010. godini, a Vlada je Zaključkom od 07.03.2011. godine istu usvojila. Tijekom revizije izvršen je uvid u instaliranu opremu i u razgovoru sa ovlaštenim osobama Ministarstva i predstavnikom izvođača radova utvrđeno je: da je instaliran softver u Sektoru okolinskih dozvola; da je oprema za uspostavu Registra za potrebe kantona kupljena (iz posebnih izvora) i od strane istih zaprimljena; **projekt nije zaživio** jer nije osigurana internet veza (izbor ponuđača nije završen) kako bi se okončale aktivnosti vezane za uspostavu Registra, **niti se izvršilo probno testiranje i oprema pustila u rad, a nije produžen rok Garancije za dobro izvršeni posao.****

Treći Program je „Izrada Federalnog plana upravljanja otpadom“ u okviru realizacije Federalne strategije zaštite okoliša, a nakon provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača potpisan je Ugovor, 22.09.2010. godine na iznos od 172.449 KM sa rokom realizacije 91 dan nakon potpisivanja istog (23.12. odnosno 31.12.2010. godine). Aneks od 19.11.2010. godine je potpisan temeljem zahtjeva pružatelja usluga za dodatnim neplaniranim uslugama prema dostavljenoj Ponudi prihvaćenoj od strane Ministarstva na iznos od 37.791 KM. Aneksom 1 od 07.12.2010. godine se ponovo ugovaraju naknadni poslovi u visini od 38.259 KM, a Aneksom 2 od 31.12.2010. godine se stavlja van snage Aneks broj 1. uz obrazloženje da se ugovoreni radovi neće izvršiti radi kraja proračunske godine. Temeljem prezentirane dokumentacije **ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja Aneksa ugovora, obzirom da su se navedeni naknadni poslovi trebali predvidjeti prilikom zaključivanja osnovnog ugovora. Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora je 04.11.2010. godine zaključilo da su izvršeni radovi iz točke 11. Ugovora kao i da se može izvršiti plaćanje u visini od 40% ugovorenog iznosa, a 08.12.2010. godine u visini od 30%. Dostavljena su dva izvješća i fakture za izvršene usluge. **Tijekom revizije nije predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti da su ugovoreni poslovi okončani u roku definiranom u Ugovoru (23.12. odnosno 31.12.2010. godine) niti je predočena Bankovna garancija za dobro izvršenje posla u iznosu od 10% od ugovorenog iznosa.****

Također treba istaći da je realizacija sva tri navedena programa odnosno „Nabava i montaža opreme automatske stanice za monitoring kvaliteta zraka u Mostaru“; „Nabava softvera za uspostavu registra zagađivača u FBiH“, i „Izrada Federalnog plana upravljanja otpadom“ izvršena sa pozicije tekućih transfera iako se ista trebala financirati sukladno zakonskim propisima sa pozicije kapitalnih transfera.

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za realizaciju Ugovora o „Nabavi, montaži i puštanju u rad opreme automatske stanice za monitoring kvaliteta zraka u Mostaru“ Ugovora za usluge „Nabave softvera za uspostavu registra zagađivača u FBiH“ i Ugovora za „Izradu Federalnog plana upravljanja otpadom“ i sukladno utvrđenom poduzeti adekvatne mjere.

„**Transfer za Trebižat slapovi Kravice i Koćuša**“ iskazana je u iznosu od 498.642 KM. Proračunom su odobrena sredstva u visini od 500.000 KM temeljem čega je Radna grupa sačinila Izvješće za izradu Programa aktivnosti na sanaciji i uređenju donjeg toka rijeke Trebižat - slapovi Kravice i Koćuša u 2010. godini. Istim su predviđene aktivnosti na izradi: „Glavnog projekta sanacija i uređenje donjeg toka rijeke Trebižat- slapovi Kravice i Koćuša; staze za interni promet u području vodopada Kravice i mosta preko rijeke Trebižat. Nakon provedene procedure (javni poziv – otvoreni postupak) potpisan je **Ugovor za radove Vodopad Kravice na rijeci Trebižat - izvođenje radova za cestu internog prometa, šetnice i pristupne rampe sa firmom „Izgradnja Tojaga“ d.o.o. Mostar (02.06.2010. godine) na iznos od 260.000 KM sa rokom realizacije 20 dana nakon potpisivanja istog (22.06. odnosno 28.06.2010. godine). Aneks broj 1. naprijed navedenog Ugovora u visini od 103.662 KM ili 39,87% u odnosu na prvi ugovor od 07.07.2010. godine** potpisan je istog dana kada je dostavljena ponuda za naknadne radove. Aneks je potpisan nakon isteka roka za prvi ugovor, a predviđeni su radovi koji nisu bili navedeni u Tenderskoj dokumentaciji kada je izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača za navedene poslove. Aneksom ugovora nije mijenjano vrijeme okončanja posla. **Iz naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Ministarstvo prije raspisivanja javnog poziva za izvođenje ovih radova utvrdilo stvarni opseg poslova niti se može potvrditi opravdanost potpisivanja aneksa ugovora za navedene radove bez produljenja roka izvođenja istih.**

Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora je sačinilo Izvješće 08.07.2010. godine i temeljem Obavjesti izvođača o okončanju radova od 08.07., Izvješća o provedenom nadzoru nadzornog organa - „Građevinski fakultet“ Sevučilište u Mostaru, I privremene situacije, sa pregledom izvedenih radova zaključilo da su radovi temeljem Ugovora i Izvješća Nadzornog organa izvršeni. Sačinjeno je i drugo Izvješće 11.08. i temeljem okončane situacije od 11.08. sa pregledom izvedenih radova i izvješćem o provedenim nadzoru u kojem je zaključeno da su radovi temeljem oba ugovora izvršeni i da se može izvršiti plaćanje po okonačnoj situaciji. Dostavljena je garancija za dobro izvedene radove na ukupan iznos od 10% ugovorenih i izvedenih radova sa rokom valjanosti do 04.08.2011. godine. **U Izvješću nadzornog organa o izvršenom nadzoru je navedeno da je izvođač radova uveden u posao 22.06.2010. godine za što nije predočen dokaz, posebno imajući u vidu da je potpisanim Ugovorom sa izvođačem radova definiran rok 20 dana od dana potpisivanja ugovora, a ne uvođenja u posao. Navedeno je da je Aneksom ugovora definiran rok izvođenja radova 20 dana od dana potpisivanja ugovora (27.07.) što također ne prihvaćamo** obzirom da u Aneksu koji smo mi preuzeli, tijekom revizije, nije uopće definiran rok. **Temeljem naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrole izvršenja ugovora u cijelosti sagledalo dostavljenu dokumentaciju i temeljem iste odobrilo trošenje proračunskih sredstava.**

Također, javnim pozivom izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača i potpisan je ugovor za „Izvođenje građevinskih i zanatskih radova na rekonstrukciji i sanaciji mosta preko rijeke Trebižat“ u sklopu Projekta „Sanacija donjeg toka rijeke Trebižat i slapišta rijeke Trebižat sa firmom „TD&COMPANY“ d.o.o. Ljubuški (19.07.2010. godine) na **iznos od 112.979 KM sa rokom realizacije 22 dana od uvođenja izvođača u posao sukladno ponudi izvođača radova. Tijekom revizije nije predočen dokaz o datumu uvođenja izvođača u posao.** Ugovorom je definiran obračun i plaćanje penala u visini od 1% po danu zakašnjenja od prihvaćenog roka, do max 5% ugovorenog iznosa. **Aneksom broj 1. navedenog Ugovora od 13.08.2010. godine pomjeren je rok završetka radova na 01.09.2010. godine, a nije naveden razlog produženja toka. Preuzeta je i Garancija za kvalitet izvršenja posla sa rokom do 13.09.2011. godine.** Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora je **načinilo** dva izvješća i temeljem ispostavljenih situacija, izvješća nadzornog organa, Troškovnika rada izvođača radova i Izvješća o izvršenom pregledu izvedenih radova od strane Radne grupe za pregled radova **i zaključilo da su radovi izvršeni i da se može izvršiti plaćanje.** Međutim, u Izvješću o izvršenom pregledu izvedenih radova Radna skupina je konstatala da su radovi izvedeni kvalitetno, sukladno projektnoj dokumentaciji, odnosno sa manjim izmjenama koje je odobrio projektant. **Navedeno je da su izostavljene pojedine stavke iz troškovnika, a koje ne utječu na stabilnost i funkciju. Ukupna vrijednost neizvedenih radova je 30.832 KM, a u Troškovniku rada izvođača radova od 09.09. 2010. godine su navedeni radovi koji su urađeni, a nisu bili predviđeni. Međutim nije predočen dokaz da je sačinjena izmjena Troškovnika rada koji je trebao biti prihvaćen od strane Ministarstva prije ispostavljenе konačne situacije. Temeljem naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Povjerenstvo Ministarstva u cijelosti sagledalo dostavljenu dokumentaciju i temeljem iste odobrilo trošenje proračunskih sredstava.**

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za realizaciju zaključenog Ugovora „Izvođenje građevinskih i zanatskih radova na rekonstrukciji i sanaciji mosta preko rijeke Trebižat“ i Aneksa broj 1 navedenog Ugovora i postupiti sukladno utvrđenom.

Potrebno je da Povjerenstvo tijekom vršenja kontrole izvršenja ugovora u cijelosti sagleda svu dostavljenu dokumentaciju i nakon detaljnog pregleda i usporedbe sa odredbama potpisanih ugovora utvrdi da li su ugovoreni poslovi realizirani u roku i opsegu i nakon toga odobri trošenje proračunskih sredstava.

„**Transfer za preventivna sredstava za akcidente u okolišu,** iskazan je u iznosu od 792.324 KM, a realiziran je temeljem pojedinačno donesenih odluka o pokretanju postupka izbora najpovoljnijeg ponuđača za točno utvrđenu uslugu. Nakon provedenih procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača zaključeni su ugovori sa: firmom „KEMIS BIH“ d.o.o. Lukavac (20.09.2010. godine) na iznos od 149.760 KM, sa rokom realizacije 15 dana sukladno ponudi za „**Sanaciju i zbrinjavanje opasnog otpada od opasnih kemikalija na prostoru Rudnika olova, cinka i barita - firmi u stečaju Općine Vareš;** firmom „GRIOSS“ d.o.o. Grude (21.04.2010. g.) na iznos od 292.500 KM za „**Sanaciju i zbrinjavanje opasnog medicinskog otpada u Općini Drvar** i sa firmom „GRIOSS“ d.o.o. Grude (15.09.2010. godine) na iznos od 350.064 KM, sa rokom realizacije 25 dana sukladno ponudi za „**Sanaciju i zbrinjavanje opasnog otpada u Općini Široki Brijeg.** Uvidom u dokumentaciju o izvršenom nadzoru nad realizacijom naprijed navedenih ugovora utvrđeno je da je Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora podnijelo izvješća gdje je u zaključku navedeno da su radovi i usluge završeni u roku i da se može izvršiti plaćanje Uz Izvješće Povjerenstvo je priložilo fakture za izvršene usluge, Izvješća izvođača radova o realizaciji ugovora, izvješća o radu povjerenstva za nadzor čime je potvrđeno da su aktivnosti na realizaciji ugovora okončani. **Međutim, temeljem prezentirane dokumentacije nismo mogli utvrditi na koji način, odnosno temeljem kojih kriterija je izvršen izbor lokacija na kojima će se izvršiti sanacija i zbrinjavanje opasnog otpada, a koja će se financirati iz sredstava „Transfera za preventivna sredstava za akcidente u okolišu,**„

Potrebno je da se izbor lokacija na kojima će se izvršiti sanacija i zbrinjavanje opasnog otpada vrši temeljem prethodno utvrđenih kriterija za realizaciju transfera.

3.6 Kapitalni izdaci

Nabava stalnih sredstava je iskazana u iznosu od 1.185.833 KM, što u odnosu na operativna sredstva od 1.188.054 KM predstavlja izvršenje od 99,81%. Iskazana nabava se odnosi na nabavu opreme u iznosu od 187.207 KM i nabavu stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 998.626 KM. Ministarstvo je donijelo plan nabave stalnih sredstava 16.02.2010. godine. Uvidom u navedeni plan konstatirano je da isti sadrži samo plan opreme po vrstama i plan nabave master planova u iznosu od 1.000.000 KM.

Izdaci vezani za nabavu master planova za razvoj turizma su iskazani u navedenom iznosu, od čega se na Izradu projektnog zadatka za izradu Master plana razvoja turizma za područje Neum, Blidinje i Busovača odnosi 15.093 KM, na Izradu 3D vizualizacije urađenog Master plana razvoja turizma područja općine Ljubuški 55.575 KM, na Izradu Master plana razvoja turizma sa izradom vizualizacije 3D za područje Blidinje 149.760 KM, za područje općine Tešanj 170.820 KM, za općinu Busovača 147.420 KM, za područje općine Srebrenik 157.950 KM, za područje općine Neum 222.008 KM, kao i sufinanciranje projekta „Izrada Master plana razvoja turizma u općini Orašje“ i projekta „Izrada Master plana razvoja turizma za područje Vlačić“ u iznosima od po 40.000 KM.

Za sredstva u obliku prava – Master planove u proračunskom zahtjevu za 2010. godinu traženo je 2.200.000 KM, a odobreno 1.000.000 KM. Nije nam prezentirana dokumentacija temeljem koje se načinio proračunski zahtjev u kojem su za navedene namjene tražena sredstva. Ministarstvo je 16.02.2010. godine načinilo Plan nabave stalnih sredstava namijenjen za izradu master planova za 2010. godinu u kojem nije pojedinačno navedeno na koje master planove se odobreni iznos odnosi.

Ministar je nakon odobrenja Proračuna za 2010. godinu Rješenjem od 07.01.2010. godine imenovao Radnu skupinu za izradu prijedloga aktivnosti izrade i sufinanciranja master planova razvoja turizma na području Federacije BiH u 2010. godini, koja je u siječnju 2010. godine načinila Program aktivnosti izrade i sufinanciranja Master planova razvoja turizma na području Federacije BiH u 2010. godinu (Aneks navedenog programa donesen je 09.06.2010.g.). Radna skupina je usvojila kriterij za izradu programa a to je: **raspoloživi kulturno - povijesni i prirodni resursi, koji stvaraju preduvjet za razvoj turizma na**

konceptiji održivog razvoja, uvažavajući lokalne specifičnosti i iskazane interese. Ovim Programom Komisija je točno utvrdila koji će se projektni zadaci raditi, koji master planovi i 3D vizualizacije prostora master planova. Međutim, **nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje način obavješćivanja lokalnih zajednica da su Proračunom za 2010. godinu odobrena sredstva za ove namjene.** Uzimajući u obzir visinu odobrenih i realiziranih sredstava i činjenicu da ne možemo potvrditi da su u svim slučajevima sredstva za navedene izdatke odobrena temeljem podnesnih zahtjeva lokalnih zajednica, **to ne možemo potvrditi da je odabir korisnika od strane komisije izvršen u potpunosti na transparentan način,** sukladno navedenim kriterijem kao i da je osigurano da se nakon izrade master planovi razvoja turizma u potpunosti primjene (da lokalna zajednica kojoj je urađen master plan već ima urađen prostorni plan, potrebne suglasnosti i sredstva potrebna za implementaciju). Metodom uzorka konstatirali smo da je izrada Master plana dostavljena općinama Neum, Tešanj i Ljubuški i 3D vizualizacija Master plana razvoja turizma općini Ljubuški (nije nam prezentirana potvrda da su isti zaprimljeni u općini Tešanj i Ljubuški), međutim nije nam prezentirano ni koje aktivnosti su poduzete od strane navedenih lokalnih zajednica na implementaciji istog, da bi se moglo potvrditi namjensko i efikasno trošenje proračunskih sredstava. **Također, nisu zaključeni ni ugovori sa lokalnim zajednicama kojim bi se točno utvrdile obveze i prava istih na implementaciji preuzetih master planova.**

Zaključena su i dva ugovora o namjenskom prenosu sredstava za sufinanciranje Projekta „Izrada master plana razvoja turizma u općini Orašje“ sa općinom Orašje od 16.06.2010. godine i za sufinanciranje Projekta „Izrada master plana razvoja turizma za područje Vlačić“ sa Ministarstvom privrede SBK od 24.09.2010. godine (od po 40.000 KM). Istim nisu utvrđeni rokovi za izradu master plana. Ugovorom su korisnici obvezani da će po okončanju projekta Ministarstvu dostaviti pismeno izvješće o utrošku sredstava, a da će se pravo vlasništva nad dokumentom definirati posebnim ugovorom nakon izrade istog. Sredstva su općini Orašje doznačena 16.06.2010. godine, a Ministarstvu privrede SBK sredstva nisu doznačena zbog greške u broju računa. Također u ovim ugovorima je navedeno da je za realizaciju istih ispred Ministarstva zadužen savjetnik ministra koji zajedno sa predstavnicima potpisnika ugovora potpisuje prispjele račune, koji je razriješen dužnosti tijekom 2011. godine. Sredstva su evidentirana na poziciji nabave kapitalnih izdataka temeljem Odluke o prijenosu sredstava. Na taj načini su evidentirana i odobrena sredstva **sufinanciranja za navedena dva projekta u iznosu od 80.000 KM, a da nam nije prezentirano da su isti urađeni do 31.12.2010. godine, niti je sklopljen poseban ugovor kojim bi se riješilo pitanje vlasništva. Ne možemo potvrditi opravdanost evidentiranja sredstava za sufinanciranje izrade master planova razvoja turizma za općinu Orašje i područje Vlačić, na odgovarajućim bilančnim pozicijama sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, imajući u vidu da isti nisu urađeni, niti je sklopljen poseban ugovor vezano za vlasništvo istih.**

Povjerenstvo za praćenje realizacije i kontrolu izvršenja ugovora je temeljem dostavljenih izvješća o izvršenim poslovima konstatiralo da su ispunjeni uvjeti iz ugovora i da se može izvršiti konačno plaćanje, bez uvida u predmet ugovora, tj. da li su master planovi urađeni sukladno projektnom zadatku. Prema izjavi odgovorne osobe, ministar i savjetnici ministra su razmatrali da li su poslovi urađeni sukladno projektnom zadatku, ali nam nije prezentirana pisana dokumentacija kojom bi se isto moglo potvrditi.

Potrebno je temeljem relevantne dokumentacije i prethodno utvrđenih kriterija izvršiti odabir korisnika master planova razvoja turizma, a nakon izrade istih sa korisnicima zaključiti ugovore kojim bi se definirala prava i obveze vezane za implementaciju master planova razvoja turizma, kao i pitanje vlasništva nad istim.

Potrebno je evidentiranje sredstava za sufinanciranje izrade master planova razvoja turizma vršiti temeljem relevantne dokumentacije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH. Također je potrebno sa korisnicima ovih sredstava, nakon izrade dokumenta „Master plan razvoja turizma“ zaključiti poseban ugovor kojim bi se reguliralo pravo vlasništva nad istim.

3.7 Razvojno - investicijski projekti financirani kreditnim i grant sredstvima

Sukladno **Planu razvojnih projekata u FBiH za period 2010 - 2012. godina,** Ministarstvo je nadležno za implementaciju projekata koji se financiraju iz kreditnih sredstava Svjetske banke (Projekti „Upravljanje čvrstim otpadom – I faza“ i „Upravljanje čvrstim otpadom – II faza“) i za Projekat „Zaštita šumskih i planinskih područja“. Navedeni projekti se sufinanciraju u ugovorenom omjeru i iz sredstava Proračuna

FBiH. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva formiran je Sektor za realizaciju projekata, sukladno Uredbi o uspostavi koordinacijskog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH. Isti je zadužen za implementaciju projekata i upravljanje domaćim i stranim sredstvima namjenjenim za realizaciju projekta.

Projekt „Upravljanje čvrstim otpadom - I faza“ za FBiH je planiran u iznosu od 37.647.500 KM, a realiziran 36.360.922 KM, od čega je u 2010. godini realizirano 9.018.816 KM projekat. Završetak projekta je planiran za 30.06.2010. godine, a realiziran je 30.09.2010. godine. **Projekat je okončan**, a ni u 2010. godini, **nije sačinjen Operativni priručnik** (postoji Nacrt na engleskom jeziku koji je kao takav, prema izjavi odgovornih osoba, odobren od strane Svjetske banke). **Konstatiramo da je Jedinica za upravljanje projektom nije u cijelosti bila organizirana na način utvrđen Nacrtom operativnog priručnika**, odnosno da su na projektu bili angažirani izvršioc i za radne zadatke „inženjer na projektu“ i „uposlenik za financijske odnose sa Svjetskom bankom“, iako navedena radna mjesta nisu prevedena navedenim Nacrtom operativnog priručnika, a nije prezentirana dokumentacija da je za izmjenjenu organizacijsku strukturu osigurano odobrenje Svjetske banke. **Nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost angažiranja dodatnih izvršilaca na projektu**, imajući u vidu da su istima kontinuirano do 30.09.2010. godine isplaćivane naknade iz sredstava namijenjenih za realizaciju projekta, odnosno iz sredstava odobrenih Proračunom FBiH za rad Ministarstva.

Projekt „Upravljanje čvrstim otpadom – II faza“ planiran je temeljem potpisanih kreditnih sporazuma u vrijednosti od 31.770.000 KM, od čega se na kreditna sredstva odnosi 29.230.000 KM, a na proračunska sredstva 2.540.000 KM. Iako je Planom razvojnih projekata FBiH za period 2010. - 2012. godina **bila planirana realizacija projekta u 2010. godini u iznosu od 16.800.000 KM, konstatirano je da je realizirano ukupno 235.123 KM**. Provedenom revizijom je utvrđeno da je kredit postao efektivan 23.10.2009. godine, iako nisu u cijelosti bili ispunjeni svi uvjeti za postizanje efektivnosti. Nije prezentiran dokaz da su od strane Svjetske banke odobreni Operativni i Financijski priručnik. Iako je FBiH zaključila supsidijarne sporazume sa dva regionalna komunalna poduzeća, čije zaključivanje je bilo preduvjet za postizanje efektivnosti kredita, konstatirano je da zaključivanje sporazuma ne znači da su od strane komunalnih poduzeća ispunjeni uvjeti za korištenje sredstava kredita i da će ih komunalna poduzeća moći koristiti prije dostavljanja Federalnom ministarstvu financija ugovorenih instrumenata osiguranja plaćanja. Sve navedeno upućuje na zaključak da prethodno, prije postizanja efektivnosti kredita, nisu u cijelosti osigurani svi neophodni uvjeti, kako bi se po dobijanju suglasnosti Svjetske banke o efektivnosti kredita, odmah moglo pristupiti realizaciji projekta, posebno uzimajući u obzir da je Sporazumom o financiranju između BiH i IDA ugovoreno plaćanje naknade za neiskorišteni dio kredita koju plaća primatelj na nepovučeni saldo financiranja u iznosu 0,5% godišnje. Tijekom 2010. godine u Regiji Zenica nije bilo korištenja sredstava mada je bilo planirano 2.583.000 KM, dok je Regija Mostar od planiranih 1.802.000 KM iskoristila samo 235.124 KM. U periodu od 01.10. do 31.12.2010. godine evidentirani su izdaci u visini od 89.838 KM, a odnose se na operativne troškove Jedinice za upravljanje projektom (PMU) u ovom Ministarstvu kao i operativne troškove regionalnih deponija koje učestvuju u projektu. Tijekom revizije predočena je dokumentacija kojom se može potvrditi da je u 2011. godini izvršeno imenovanje na pozicije vođe projekta, koordinatora projekta, menadžera za nabave, financijskog menadžera, računovođe, asistenta za financije, službenika za administraciju i tehnički monitoring.

Projekt Zaštita šumskih i planinskih područja, predviđen je u Planu razvojnih projekata FBiH za period 2010 - 2012. godine u vrijednosti od 4.388.808 KM od čega se na donacije Svjetske banke odnosi 2.550.763 KM, a na proračunska sredstva iznos od 1.838.045 KM. Predviđena realizacija istog u 2010. godini je 300.000 KM a prema podacima Sektora za implementaciju projekata ukupan izdatak je 159.414 USD. Tijekom 2010. godine Federalnom ministarstvu financija nisu dostavljani IP obrasci, a u Izvješću Sektora i Izvješću o radu Ministarstva za 2010. godinu navedene su planirane aktivnosti kao i dio aktivnosti koje su realizirane (izrada planova upravljanja za NP Una, Park prirode, studije izvodljivosti, konzultantske usluge, nabave vozila, klima uređaja itd.) **Nije prezentirana dokumentacije koja bi potvrdila da je tijekom 2010. godine u okviru Sektora za implementaciju projekata pisanim aktom formirana PMU za ovaj projekat.**

Sukladno članku 41. Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za 2010. godinu, resorna ministarstva nadležna za nadzor implementacije razvojno - investicijskih projekata iz Aneksa Proračuna, financiranih iz ino - kreditnih i donatorskih sredstava, dužna su kvartalno dostavljati izvješća Ministarstvu financija o utrošku sredstava obuhvaćenih Planom za 2010. godinu po projektima. Kvartalno su dostavljani IP obrasci

po projektima. Sektor za realizaciju projekata je tijekom 2010. godine načinjavao kvartalna izvješća o radu Sektora, u kojima je obrazložena realizacija projekata koje provodi Ministarstvo, a u okviru istih je obrazložena i realizacija pomenutih razvojnih projekata. Međutim, iako su isti sadržavali informacije o realizaciji projekata i sumarne preglede izvršenih troškova, isti nisu načinjeni na način da daju cjelovitu informaciju o realizaciji projekata u odnosu na financijske planove koji su dostavljeni Federalnom ministarstvu financija i na bazi kojih je načinjen Plan razvojnih projekata FBiH, te eventualne poteškoće i razloge zastoja kod implementacije projekata, troškove koji se financiraju iz Proračuna i detaljan pregled utroška kreditnih sredstava za operativne troškove, sukladno Zaključcima Vlade FBiH i Instrukcijom Federalnog ministarstva financija. Na naprijed navedeno ukazivano je i ranijim revizijama posebno imajući u vidu da se radi o značajnim kreditnim sredstvima.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe Zakona o izvršenju proračuna u FBiH kao i donešenih akata i instrukcija nadležnih organizacija i institucija u djelu redovitog podnošenja izvješća o realizaciji razvojno - investicijskih projekata, izvješćivanja Ministarstvo financija o realizaciji projekata u odnosu na financijske planove projekata, te eventualnim poteškoćama i razlozima zastoja kod implementacije projekata, troškovima koji se financiraju iz Proračuna, kao i utrošku kreditnih sredstava za operativne troškove.

3.8 Primjena Zakona o javnim nabavama BiH

Uvidom u dokumentaciju vezano za provođenje postupaka nabave roba, usluga i vršenja radova, utvrdili smo slijedeće:

- niti jedno obavještenje o dodjeli ugovora nije objavljeno i Službenom glasniku BiH za postupke koje je provodilo Stalno povjerenstvo za javne nabave za implementaciju projekata Ministarstva.
- Ministarstvo nije sukladno Uputstvu o pripremi i dostavi izvješća o dodjeli ugovora u postupcima javnih nabavi iz poglavlja II i poglavlja III Zakona o javnim nabavama BiH, u utvrđenom roku dostavljalo izvješća za ugovore koji su zaključeni nakon 01.01.2010. godine, jer nije na vrijeme registriralo svog operatera u elektronski sistem, a koji je registriran tek 19.08.2010. godine.
- obavještenje o rezultatima ocjene ponuda nije u utvrđenom roku dostavljeno svim ponuđačima učesnicima u postupku, što nije sukladno članku 38. Zakona o javnim nabavama BiH a, koji propisuje da će ugovorni organi istovremeno, a najkasnije u roku od 7 dana od donošenja odluke, pismeno izvijestiti ponuđače koji su blagovremeno podnijeli ponude, o odlukama koje su donesene u pogledu ocjene ponuda i to za usluge kreiranja vizualnog identiteta, kod izrade, tiskanja i distribucije Pajasen-Prijetnja bioraznolikosti, kod izrade Akcionog plana upoznavanja javnosti, uništenja i suzbijanja širenja pajasena, kod OUTDOOR kampanje podizanja javne svijesti o značaju biološke i krajobrazne raznolikosti u FBiH.
- u ponudi odabranog dobavljača za izradu Akcionog plana upoznavanja javnosti, uništenja i suzbijanja širenja pajasena nije priložena potrebna dokumentacija, sukladno članku 23. Zakona o javnim nabavama u BiH i dostavljenom tenderskom dokumentacijom, već samo Uvjerenje poreske uprave da nema dospjelih, a neizmirenih obveza.
- na dostavljenim ponudama (kovertama) za izbor dobavljača koje je provodilo Stalno povjerenstvo za javne nabave za implementaciju projekata Ministarstva, nema upisan broj protokola, već samo datum prijema ponude.
- u značajnom broju slučajeva Izvješće o analizi ponuda umjesto od četiri, potpisan je samo od strane dva člana povjerenstva, što dovodi u sumnju uopće rad povjerenstva.
- nije zaključen Aneks ugovora za nabavu uredskog materijala, obzirom da je Ugovor za 2009. godinu zaključen 25.03.2009. godine, a Ugovor za 2010. godinu, 09.06.2010. godine.

Iz svega naprijed navedenog ne možemo potvrditi da su se dosljedno primjenjivale odredbe Zakona o javnim nabavama BiH.

Prilikom provođenja postupaka nabava materijala, usluga i stalnih sredstava dosljedno primjenjivati sve odredbe Zakona o javnim nabavama BiH.

3.9 Ostali nalazi

3.9.1 Okolinske dozvole

Zakonom o zaštiti okoliša definirano je za koje pogone i postrojenja Ministarstvo izdaje okolinske dozvole. Sukladno navedenom Zakonu, ministar je 09.07.2009. godine donio Pravilnik o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati nosioci izrade studije utjecaja na okoliš i visine naknade i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš i Pravilnik o uvjetima za podnošenje zahtjeva za izdavanje okolišnog dopuštenja za pogone i postrojenja koja imaju izdana dopuštenja prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša. Navedenim Pravilnicima definiran je način obračuna naknada članovima stručne komisije za ocjenu Studije utjecaja na okoliš i stručne komisije koje vrše kontrolu podataka i ocjenu mjera i aktivnosti utvrđenih u Planu aktivnosti (15% prosječne mjesečne neto plaće, ostvarene na razini FBiH za posljednje tromjesečje za jedan norma dan, a broj norma dana utvrđuje se zaključkom ministra), kao i ostali troškovi nastali u postupku izdavanja okolinske dozvole. Također, definirano je da je podnositelj zahtjeva za izdavanje okolinske dozvole obavezan izmiriti troškove postupka, s tim što će naprijed navedenu naknadu izravno uplatiti članovima komisija. Izmjenama i dopunama naprijed navedenih pravilnika utvrđeno je da se ta sredstva uplaćuju na Jedinstven račun riznice.

Prema podacima iz Izvješća o radu Ministarstva za 2010. godinu ukupno je zaprimljeno 58 zahtjeva za izdavanje okolinskih dozvola (35 za nova postrojenja i 23 za postojeća postrojenja) a izdato 75 od kojih (28 za nova postrojenja a 47 za postojeća postrojenja) ili 29,31 % (17) više u odnosu na podnesene zahtjeve u 2010. godini. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je temeljem podnesenog zahtjeva ministar Rješenjem formirao Stručno povjerenstvo za postupanje po zahtjevu u kojem je utvrđen rok realizacije. U utvrđenom roku Povjerenstvo sačinjava izvješće o radu i dostavlja ministru koji donosi Zaključak o visini naknade članovima povjerenstva. Visinu naknade definira Povjerenstvu u svom Izvješću gdje navodi broj norma dana rada na podnesenom zahtjevu. **Nije prezentirana dokumentacija vezano za vođenje evidencije o vremenu provedenom na radu po podnesenom zahtjevu, koji je zadatak povjerenstva, za svakog pojedinog člana komisije, a u cilju osiguranja nadzora od strane Ministarstva radi utvrđivanja visine naknade.** Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, u okviru radnih mjesta Sektora za okolinske dozvole **nisu jasno definirani poslovi ocjene plana aktivnosti i ocjene studije utjecaja na okoliš**, iako su definirani poslovi vođenje upravnih postupaka izdavanja okolinskih dozvola za postrojenja i instalacije iz područja svoje nadležnosti, a sastavni dio samog postupka izdavanja okolinskih dozvola su i naprijed navedeni poslovi, koji su Zakonom o zaštiti okoliša dani u nadležnost Ministarstvu. **Potrebno jasno definirati navedene poslove** Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu **u okviru radnih mjesta Sektora za okolinske dozvole.** Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da su članovi stručnih komisija, uposlenici (savjetnici, državni službenici i namještenici) koji su angažirani po drugim osnovama u značajnom broju povjerenstava i da se poslovi povjerenstava u većini slučajeva obavljaju tijekom radnog vremena (rad na terenu, javne rasprave), za koji isti ostvaruju redovna primanja, **ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknada za rad u komisijama uposlenicima Ministarstva.**

Potrebno je osigurati vođenje evidencija o utrošenom vremenu članova stručnih povjerenstava za rad u istim, u cilju osiguranja nadzora, od strane Ministarstva, za utvrđivanje visine i obračuna naknade za rad.

Izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva okoliša i turizma u dijelu opisa poslova i zadataka radnih mjesta Sektora za okolinske dozvole, a prema nadležnostima Ministarstva temeljem Zakonu o zaštiti okoliša.

3.9.2 Kategorizacija ugostiteljskih objekata

Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti propisano je da Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje ispunjavanje minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju za smještajne objekte. Također, definirano je da će ministar propisati vrste ugostiteljskih objekata za smještaj koji se kategoriziraju, uvjete za kategorije, oznake za vrste i kategorije, način označavanja vrsta i kategorija, te način kategorizacije tih objekata. Tijekom 2010. godine sukladno naprijed navedenom Zakonu donesen je veći broj provedbenih propisa kojim su regulirane aktivnosti iz ove oblasti. Donesen je i Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli. Navedenim Pravilnikom je definirano da Ugostitelj

snosi troškove postupka kategorizacije ugostiteljskih objekata, koji provodi komisija imenovana od strane ministra. Troškovi postupka čine: dnevnice, troškovi prijevoza i naknada za rad članovima komisije. Članu komisije dnevno pripada naknada u visini trostrukog iznosa dnevnice.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvo u tijeku 2010. godine izvršilo postupak razvrstavanja 3 (tri) ugostiteljskih objekata. Nakon podnesenog zahtjeva za vršenje kategorizacije od strane komisije, koju je imenovao ministar od uposlenika Ministarstva i jedan vanjski suradnik, izvrši se postupak kategorizacije, načini zapisnik i daje nalaz od strane komisije. Obračun naknade načini član povjerenstva, a ministar donosi zaključak kojim se nalaže podnosiocu zahtjeva - ugostitelju da se za izvršene usluge - troškove postupka izvrši uplata sredstava na Jedinostveni račun riznice. Nakon izvršene uplate izdaje se rješenje o izvršenoj kategorizaciji, a članovima povjerenstva isplata naknade.

Sve aktivnosti definirane, naprijed navedenim Zakonom, kao obveza Ministarstva nisu navedene u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva. U postojećem Pravilniku u okviru radnog mjesta – stručni savjetnik za kategorizaciju ugostiteljskih objekata propisano je da prati, sudjeluje i obavlja sve pripremne radnje, izrađuje stručne analize i izvješća o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata, iz čega proistječe da su navedeni poslovi propisani kao redovni poslovi. Kako su članovi komisije – uposlenici Ministarstva u postupku kategorizacije ugostiteljskih objekata, prema podacima iz zapisnika o obavljanju poslova kategorizacije, radili po nekoliko dana, pa u to vrijeme nisu obavljali redovne poslove i zadatke u Ministarstvu temeljem kojih ostvaruju redovna primanja, kao i da se navedeni poslovi propisani Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, **ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade uposlenicima Ministarstva - članovima povjerenstva.**

Izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva okoliša i turizma u dijelu opisa poslova i zadataka radnih mjesta Sektora za turizam i ugostiteljstvo, a prema nadležnostima Ministarstva temeljem Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti. Također, preispitati osnovanost isplata naknada za rad u komisijama uposlenicima kojima su te aktivnosti u opisu radnog mjesta.

3.9.3 Strategija razvoja turizma FBiH

Temeljem Odluke Vlade FBiH od 27.06.2007. godine, Ministarstvo je zaduženo za izradu Projekta „Razvoj turizma u FBiH“ u okviru cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“. Vlada FBiH je Zaključkom od 23.12.2009. godine usvojila, od strane Ministarstva dostavljen, Prijedlog Strategije razvoja turizma u FBiH za razdoblje 2008. - 2018. godina, a obveza Generalnog tajništva Vlade FBiH je bila da istu uputi u Parlamentu FBiH na razmatranje i usvajanje. Do kraja 2010. godine ista nije usvojena, a prema podacima Ministarstva 14.04.2011. godine povučena je iz parlamentarne procedure radi dorade i ponovnog upućivanja na razmatranje Vladi FBiH, a što znači da nije okončana procedura usvajanja iste. Realizacija projekt za počela je 2007. godine i do sada je utrošeno 582.265 KM, od čega je na poziciji „stalnih sredstava u obliku prava evidentiran izdatak u visini od 282.265 KM dok je 300.000 KM evidentirano na tekućim izdacima.

Ministarstvo je uputilo Federalnom ministarstvu trgovine 15.10.2010. godine Informaciju o tijeku aktivnosti vezano za Prijedlog „Strategije ekonomskog razvoja FBiH - Projekt „Razvoj turizma u FBiH“ imajući u vidu da je Federalno ministarstvo trgovine nosilac aktivnosti na izradi cjelovite strategije razvoja. Međutim nije predočena dokumentacija da je sukladno Odluci Vlade FBiH načinjen cjelovit dokument Strategija ekonomskog razvoja FBiH.

U suradnji sa ostalim institucijama, sukladno nadležnostima danim Odlukom Vlade FBiH V broj: 426/07 od 27.06.2007. godine, poduzeti daljnje aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ i nastaviti aktivnosti vezane za usvajanje i implementaciju Strategije razvoja turizma u FBiH.

Potrebno je nabavu stalnih sredstava u obliku prava planirati na adekvatnim pozicijama predviđenim za nabavu stalnih sredstava i iskazivati po nabavnoj vrijednosti, sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

4. KOMENTAR

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je u ostavljenom roku dostavilo očitovanje na Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća za 2010. godinu, broj: 01-14-3065/10 od 05.07.2011. godine. U navedenom očitovanju date su primjedbe i sugestije na dio nalaza. Nakandno dostavljena dokumentacija koja se odnosi na dostavu zapisnika o izboru najpovoljnijeg dobavljača je prihvaćena i inkorporirana u konačan tekst Izvješća. Ostale primjedbe koje se odnose na revizijske nalaze nisu prihvaćene jer nije priložena relevantna dokumentacija i nije dano adekvatno obrazloženje koje bi utjecalo na izmjenu nalaza.

Detaljno pojašnjenje u svezi sa Vašim očitovanjem i razlozima ne prihvatanja danih primjedbi dano je u Komentarima na dostavljeno Očitovanje na Nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća za 2010. godinu, koji je dostavljen menadžmentu Ministarstva uz konačno Izvješće.

Rukovoditelj Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.

Kimeta Bihorac, dipl. oec.

Vedran Zovko, dipl. oec.

Prilog br. 1.
Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva okoliša i turizma na dan 31.12.2010. godine

Izraženo u KM

Red. broj	Vrsta Rashoda	Proračun za 2010. godinu	Izmjene Proračuna za 2010. godinu ¹	Tekuća pričuva u 2010. godini ²	Zakonska preraspodjela sredstava	Povećanje/povećanje zakonskog proračuna ³	Operativni Poračun za 2010. godinu ⁴ (od 4 do 7)	Izvršenje Proračun za 2010.god.	Izvršenje Proračuna za 2009.god.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci	3.713.764	3.713.764			561.691	4.275.455	4.132.459	2.790.498
1.	Bruto plaće uposlenih	1.274.763	1.274.763				1.274.765	1.212.353	1.206.827
2.	Naknade troškova uposlenih	253.557	253.557				253.557	252.883	254.876
3.	Doprinosi poslodavca	133.850	133.850				133.850	127.297	126.717
4.	Putni troškovi	170.000	170.000		+30.000		200.000	195.139	137.601
5.	Izdaci za energiju	1.498	1.498			-1.498			-
6.	Izdaci za komunalne usluge	86.205	86.205		+17.000		103.205	98.608	90.540
7.	Nabava materijala	69.968	69.968		-8.000	-5.829	56.139	53.165	49.368
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	63.500	63.500		+3.000		66.500	66.303	55.812
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	4.382	4.382			-365	4.017	1.962	2.490
10.	Izdaci za tekuće održavanje	51.041	51.041		+10.000		61.041	59.378	40.594
11.	Osiguranje i bankarske usluge	19.998	19.998			-1.665	18.333	13.497	12.797
12.	Ugovorene usluge	1.585.000	1.585.000		-52.000	+571.048	2.104.048	2.051.874	812.876
II	Tekući grantovi	13.345.000	13.495.000			+1.220.885	14.715.885	13.864.280	8.949.573
III.	Kapitalni izdaci	1.200.000	1.200.000			-11.946	1.188.054	1.185.833	475.859
1.	Nabava opreme	200.000	200.000			-11.946	188.054	187.207	92.694
2.	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	1.000.000	1.000.000				1.000.000	998.625	383.165
IV	Ukupno rashodi i izdaci	18.258.764	18.408.764			+1.770.630	20.179.394	19.182.572	12.215.930
	Broj uposlenih	46	46				46	46	43

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2010. godinu („Službene novine FBiH“, broj: 53/10)

² Dio odobrenih sredstava Tekuće pričuve su obuhvaćena Zakonom o izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2010.godinu.

³ Razlika od 1.770.630 KM, povećanog odobrenog proračuna se odnosi na: 571.079 KM ugovorene usluge; 1.320.885 KM tekući transferi i 3.000 KM nabava opreme za projekat Dinara, doznačenih sa podračuna, a 124.303 Ministarstvo financija je umanjilo (Rebalans+/-Tekuća pričuva/-Zakonska preraspodjela) a da nije prezentiralo dokumentaciju kojom bi se potvrdio razlog smanjenja sredstava odobrenih Proračunom FBiH za 2010.godinu.

⁴ Ukupno odobrena proračunska sredstva za 2010. godinu.